BÉLA BARTÓK

MIKROKOSMOS

153 Progressive Piano Pieces
153 Pièces de piano progressives
153 Klavierstücke, vom allerersten Anfang an
Zongoramuzsika a kezdet legkezdetétől

3 *Nos. 67–96*

New Definitive Edition 1987
Neue, revidierte Ausgabe 1987

Boosey & Hawkes
MUSIC PUBLISHERS LIMITED
LONDON · PARIS · BONN · JOHANNESBURG
SYDNEY · TOKYO · TORONTO · NEW YORK

Contents

VOLUME 3

Foreword to the Definitive Edition *4*
Preface by the Composer *6*
No. 67 Thirds against a Single Voice *11*
68 Hungarian Dance *12*
69 Study in Chords *14*
70 Melody against Double Notes *16*
71 Thirds *17*
72 Dragons' Dance *18*
73 Sixths and Triads *19*
74 Hungarian Matchmaking Song *20*
75 Triplets *23*
76 In Three Parts *24*
77 Little Study *25*
78 Five-tone Scale *26*
79 Hommage à J. S. B. *27*
80 Hommage à R. Sch. *28*
81 Wandering *29*
82 Scherzo *30*
83 Melody with Interruptions *31*
84 Merriment *32*
85 Broken Chords *34*
86 Two Major Pentachords *36*
87 Variations *38*
88 Duet for Pipes *40*
89 In Four Parts (1) *41*
90 In Russian Style *42*
91 Chromatic Invention (1) *43*
92 Chromatic Invention (2) *44*
93 In Four Parts (2) *46*
94 Once Upon a Time . . . *47*
95 Fox Song *48*
96 Jolts *50*
Appendix: Exercises *51*
Appendix: Notes *56*

Index

3E VOLUME

Préface à l'édition définitive *4*
Préface du compositeur *7*
No. 67 Tierces contre une seule voix *11*
68 Danse hongroise *12*
69 Etude en accords *14*
70 Mélodie contre double-cordes *16*
71 Tierces *17*
72 Danse des dragons *18*
73 Sixtes et accords parfaits *19*
74 Chanson hongroise de la marieuse *20*
75 Triolets *23*
76 A trois voix *24*
77 Petite étude *25*
78 Gamme à cinq notes *26*
79 Hommage à J. S. B. *27*
80 Hommage à R. Sch. *28*
81 Errance *29*
82 Scherzo *30*
83 Mélodie avec interruptions *31*
84 Gaieté *32*
85 Accords brisés *34*
86 Deux pentacordes majeurs *36*
87 Variations *38*
88 Duo pour chalumeaux *40*
89 A quatre voix (1) *41*
90 A la russe *42*
91 Invention chromatique (1) *43*
92 Invention chromatique (2) *44*
93 A quatre voix (2) *46*
94 Il était une fois . . . *47*
95 Chanson du renard *48*
96 Secousses *50*
Appendice: exercices *51*
Appendice: notes *56*

Inhalt

HEFT 3

Vorwort zur revidierten Ausgabe *5*
Vorwort des Komponisten *8*
Nr. 67 Terzen gegen eine Einzelstimme *11*
68 Ungarischer Tanz *12*
69 Akkordetüde *14*
70 Melodie zu Doppelgriffen *16*
71 Terzen *17*
72 Drachentanz *18*
73 Sexten und Dreiklänge *19*
74 Ungarisches Ehestifter-Lied *20*
75 Triolen *23*
76 Dreistimmig *24*
77 Kleine Etüde *25*
78 Fünftonskala *26*
79 Hommage à J. S. B. *27*
80 Hommage à R. Sch. *28*
81 Umherschweifen *29*
82 Scherzo *30*
83 Melodie mit Unterbrechungen *31*
84 Spaß *32*
85 Gebrochene Akkorde *34*
86 Zwei Fünftonskalen in Dur *36*
87 Variationen *38*
88 Schalmeienklang *40*
89 Vierstimmig (1) *41*
90 Russisch *42*
91 Chromatische Invention (1) *43*
92 Chromatische Invention (2) *44*
93 Vierstimmig (2) *46*
94 Es war einmal . . . *47*
95 Der Fuchs *48*
96 Holpriger Weg *50*
Anhang: Übungen *51*
Anhang: Anmerkungen *56*

Tartalom

3. FÜZET

Előszó a gondosan javított kiadáshoz *5*
Előszó, írta a szerző *9*
Nr. 67 Tercekhez egy harmadik szólam *11*
68 Magyar tánc *12*
69 Akkordtanulmány *14*
70 Dallamhoz kettősfogások *16*
71 Tercek *17*
72 Sárkánytánc *18*
73 Kettős és hármasfogások *19*
74 Magyar párosító *20*
75 Triólák *23*
76 Háromszólamúság *24*
77 Gyakorlat *25*
78 Ötfokú hangsor *26*
79 Hommage à J. S. B. *27*
80 Hommage à R. Sch. *28*
81 Bolyongás *29*
82 Scherzo *30*
83 Dallam meg-megszakítva *31*
84 Mulatság *32*
85 Tört akkordok *34*
86 Két dur pentachord *36*
87 Változatok *38*
88 Sípszó *40*
89 Négyszólamúság (1) *41*
90 Oroszos *42*
91 Kromatikus invenció (1) *43*
92 Kromatikus invenció (2) *44*
93 Négyszólamúság (2) *46*
94 Hol volt, hol nem volt . . . *47*
95 Róka-dal *48*
96 Zökkenők *50*
Függelék: gyakorlatok *51*
Függelék: jegyzetek *56*

Előszó

ÍRTA A SZERZŐ

Ezeknek a zongoradaraboknak első négy füzete azzal a szándékkal készült, hogy a zongorázni tanulni akarók – akár gyermekek, akár felnőttek – benne a kezdet kezdetétől tanulásra alkalmas, lehetőleg minden egyszerűbb technikai problémára kiterjedő, nehézségi fokozatok szerint rendezett anyagot találjanak. Sőt az 1., 2. és 3. füzet anyagát úgy alakítottuk, hogy elképzelésünk szerint a tanulási idő első vagy kezdeti másfél esztendejére egymagában is elegendő legyen. Zongoraiskolától ez a három füzet csupán abban különbözik, hogy nincsen benne semmi technikai és elméleti leírás: ilyesmit szerintünk helyesebb, ha a tanító élőszóval közöl a tanulóval. Az egyes problémákra vonatkozó darabokból sokszor inkább több van, mint kevesebb, hadd legyen alkalma tanítónak, tanulónak egyaránt, válogatnia a darabokból; vagyis nem kell, sőt talán nem is lehet és nem is szabad egy-egy tanulóval valamennyi 96 darabot betanultatni.

Hogy a nevelőmunkát megkönnyítsük, az első négy füzethez függelékben gyakorlatokat is mellékeltünk. A gyakorlatok sorszáma mellett zárójelbe helyezett szám látható: ez arra a darabra mutat, amelynek problémakörére az illető gyakorlat vonatkozik. Némely technikai problémára több gyakorlat is van, ezekből a tanító tetszése szerint választhat: tehetségesebb tanulók számára a nehezebbeket is, kevésbé tehetségesek számára csak a könnyebbeket. Ajánlatos az egyes gyakorlatokat nem közvetlenül a hasonló problémájú darabok betanítása előtt játszatni, hanem valamivel előbb. Természetesen egészen egyszerű (ötujjas, alátevő, törthármashangzatos stb.) gyakorlatokat nem közlünk; ebben is el akartunk térni a szokásos ,,zongoraiskola'' berendezésétől. Ilyen gyakorlatokat minden tanítónak amúgy is ismernie kell, játszassa ezeket a tanulókkal saját belátása szerint.

A daraboknak és gyakorlatoknak nehézségi fokozatok szerint megállapított sorrendje csak hozzávetőleges: ezen a tanító legjobb belátása szerint változtathat, a tanuló képességeinek mérlegelésével. A M.M. és időtartam jelzést, főleg az 1., 2. és 3. füzetben, szintén csak útmutatóként tekintsük; az első néhány tucat darab tempója – a körülmények szerint – lassabb vagy gyorsabb is lehet. Minél előbbre haladunk, annál kevésbé alkalmas a darabok tempója változtatásra; az 5. és 6. füzetben levőknél ezek az előírások már a szokásos módon kötelezők. Ha a darabok sorszáma mellett * van, ez azt jelenti, hogy a függelék második felében erre a darabra vonatkozó jegyzet található.

Négy darabhoz (43., 44., 55. és 68. sz.) második zongora szólamot is közöltünk: fontos, hogy a tanulók minél korábban kezdjék meg az együttes játékot. Ezek a darabok ilyen kétzongorás formában persze csak osztálytanításnál használhatók, ha az osztályban – amint lenni kellene – van is két zongora. Négy darab pedig (65., 74., 95. és 127. sz.): *ének* zongorakísérettel. Minden hangszertanításnak tulajdonképpen a tanulók énekeltetéséből kellene kiindulnia. Ha ez így történik, akkor semmi különös nehézséget nem okoz ilyen ének-zongora számok betanulása. Hasznuk nagy, mert a tanulók látókörét a kettős vonalrendszerről a hármasra tágítja (t. i. a tanuló egymaga énekeljen és zongorázzék is). A 74. és 95. számú darabot könnyítés céljából zongoraszólóra is közöltük. Így kell először megtanulni és csak azután kell fordulni az ének-zongora változathoz. A 65. számúnak előadási lehetőségeire az illető jegyzet utal.

A 4. füzettel egyidejűleg már más műveket is lehet, sőt kell játszatni (pl. a Bach J. S.-nak ,,Notenbüchlein für Anna Magdalena Bach''-jában levő könnyű darabokat, Czerny megfelelő tanulmányait stb.). Hasznos dolog az egyszerűbb gyakorlatokat és darabokat transzponáltatva is játszatni. Sőt az 1., 2. és 3. füzet arra alkalmas darabjainak átírásával is meg lehet próbálkozni; persze csak egészen szigorú átírásra gondolunk, olyanra, amelyben legnagyobbrészt cembalo-regiszterszerű oktávkettőzéseknek jut szerep. Így pl. egyes darabokat két zongorán lehet játszani egy oktávnyi magasságbeli eltéréssel (pl. a 45., 51., 56. stb. számúakat). Esetleg merészebb változtatásokba is bocsátkozhatunk; ilyen volna pl. a 69. sz. darab kíséretének egyszerűsítése:

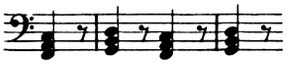

stb.; nagyobb fejtörést csupán a 10–11., 14–15., 22–23., 26–27., 30. és 32–33-ik ütem átalakítása okozna. Ezen a téren sok lehetőség kínálkozik, a helyes megoldás a tanító vagy az ügyesebb tanítványok leleményességétől függ.

És ha már átiratokról van szó, azt is megemlíthetjük, hogy egynémelyik darab – így pl. a könnyebbek közül a 76., 77., 78., 79., 92., 104/b számú, a nehezebbek közül a 117., 118., 123., 145. számú, *clavicembalo*ra is alkalmas. Ezen a hangszeren az oktávkettőzéseket regiszterek végzik.

Végezetül ezeknek a daraboknak még egy másfajta rendeltetésére is szeretnék rámutatni: magasabb fokon levők lapról olvasásra alkalmas anyagot találhatnak benne.

BARTÓK BÉLA

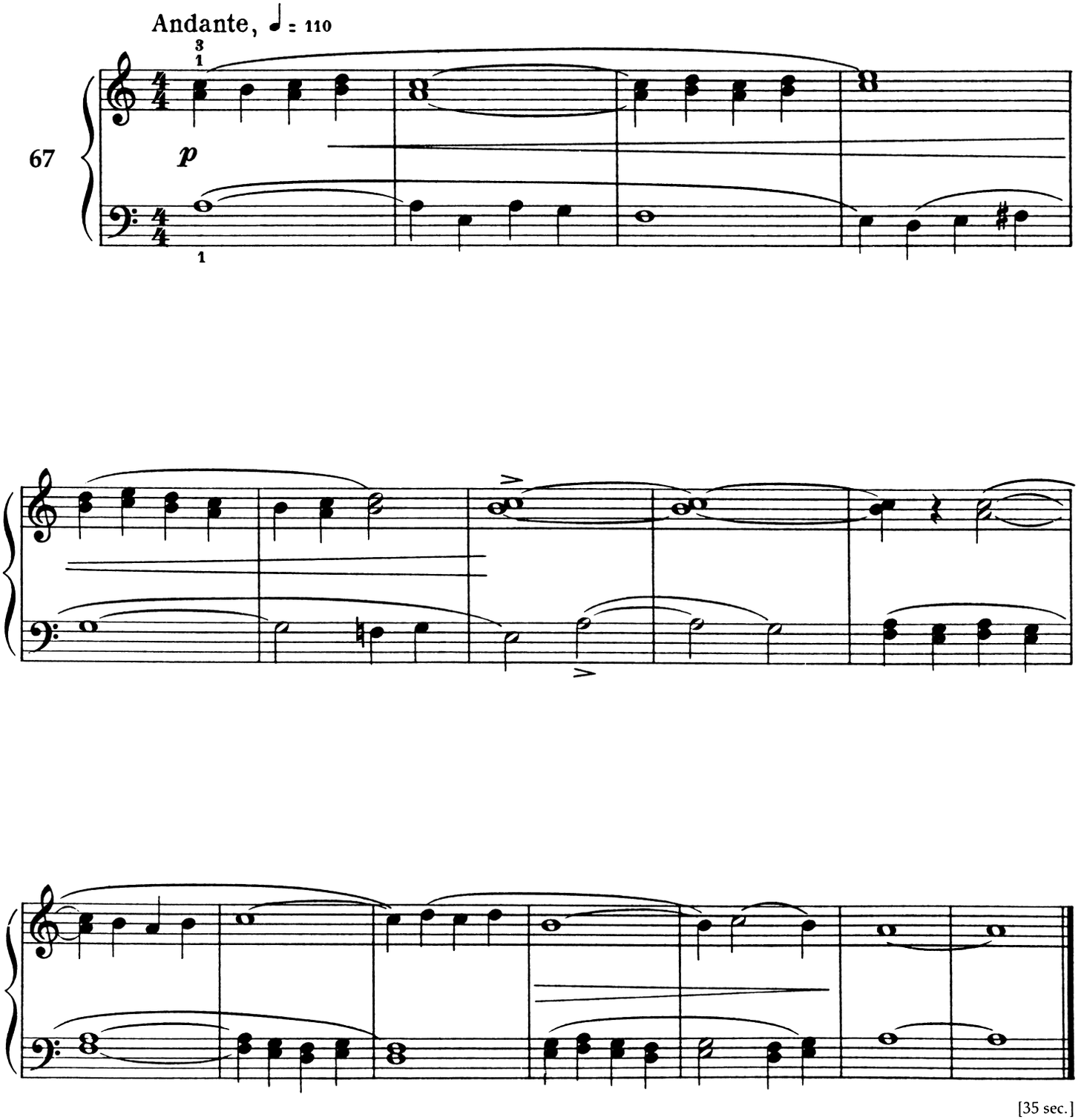

[35 sec.]

© Copyright 1940 by Hawkes & Son (London) Ltd.
Definitive corrected edition © Copyright 1987 by Hawkes & Son (London) Ltd.
All rights reserved / Printed in England

Hungarian Dance
Danse hongroise
Ungarischer Tanz
Magyar tánc

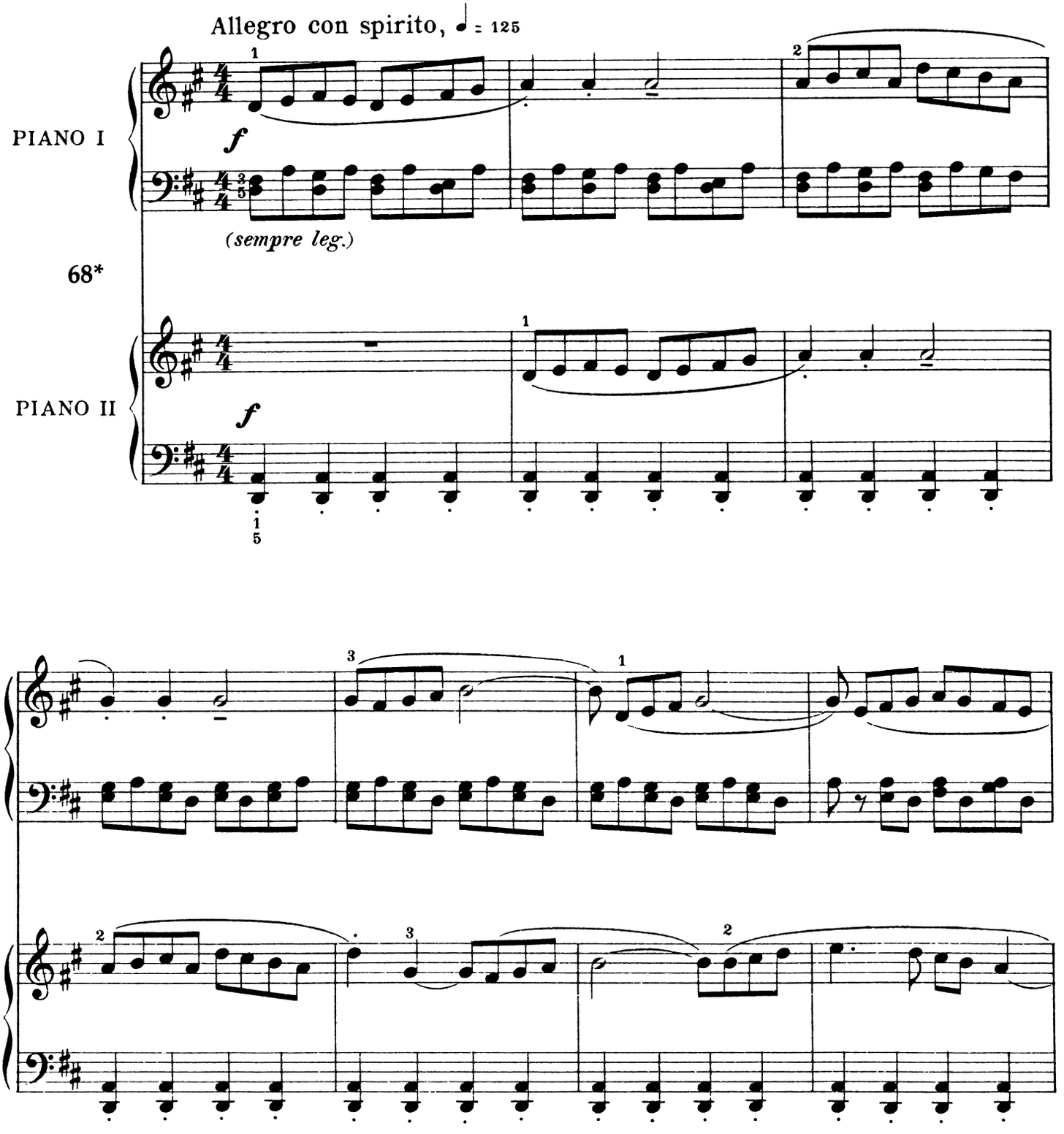

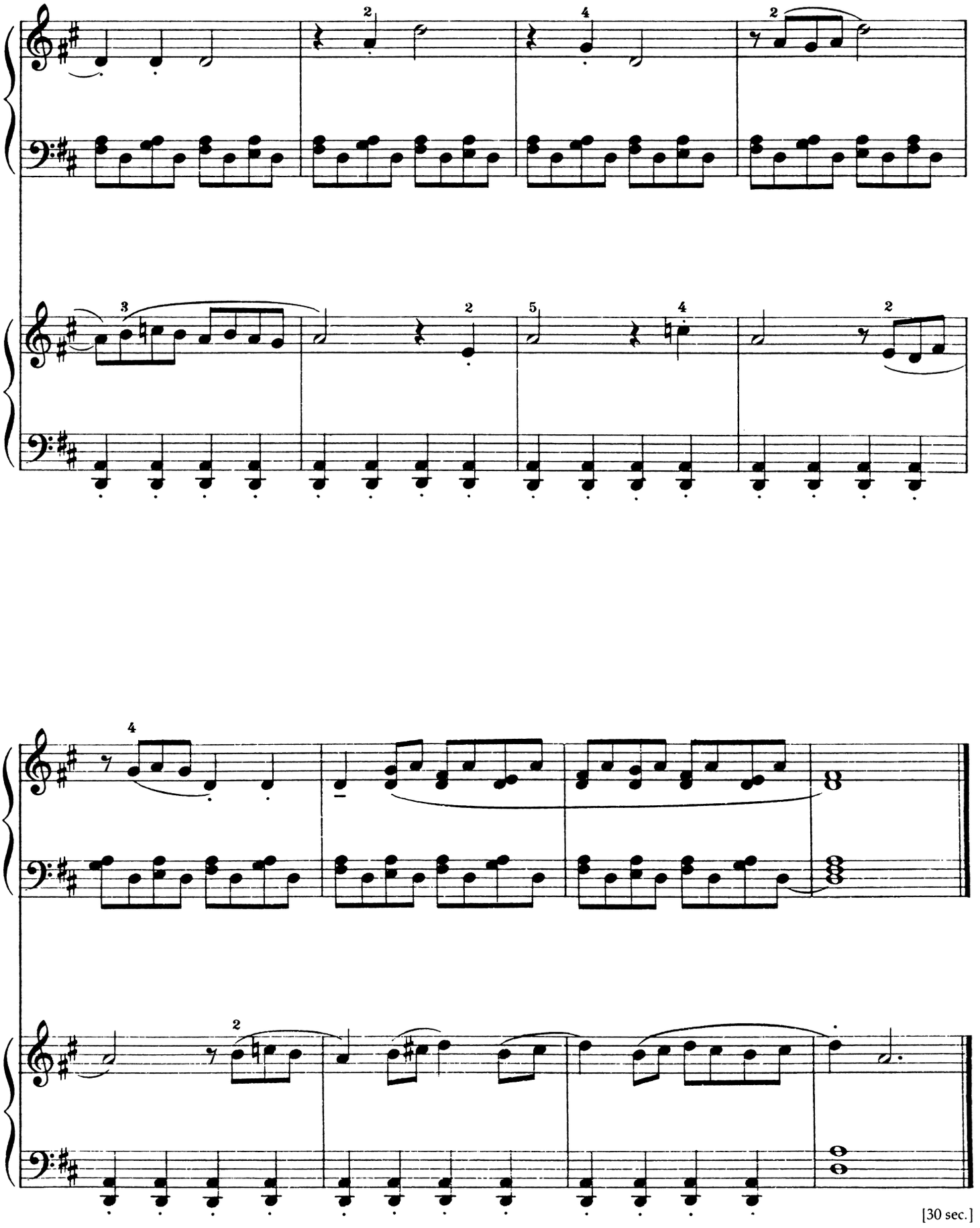

[30 sec.]

Study in Chords

Etude en accords

Akkordetüde

Akkordtunulmány

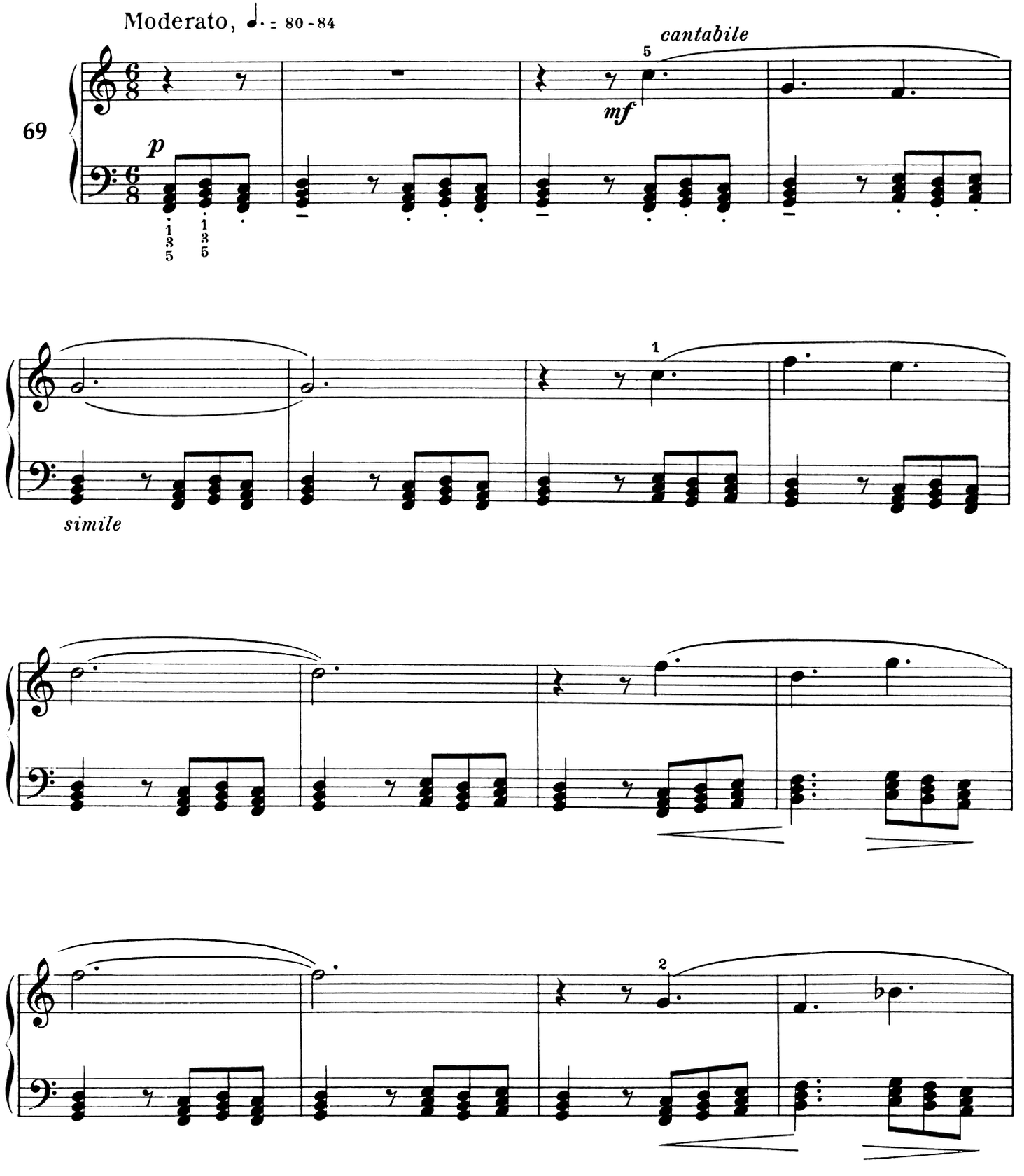

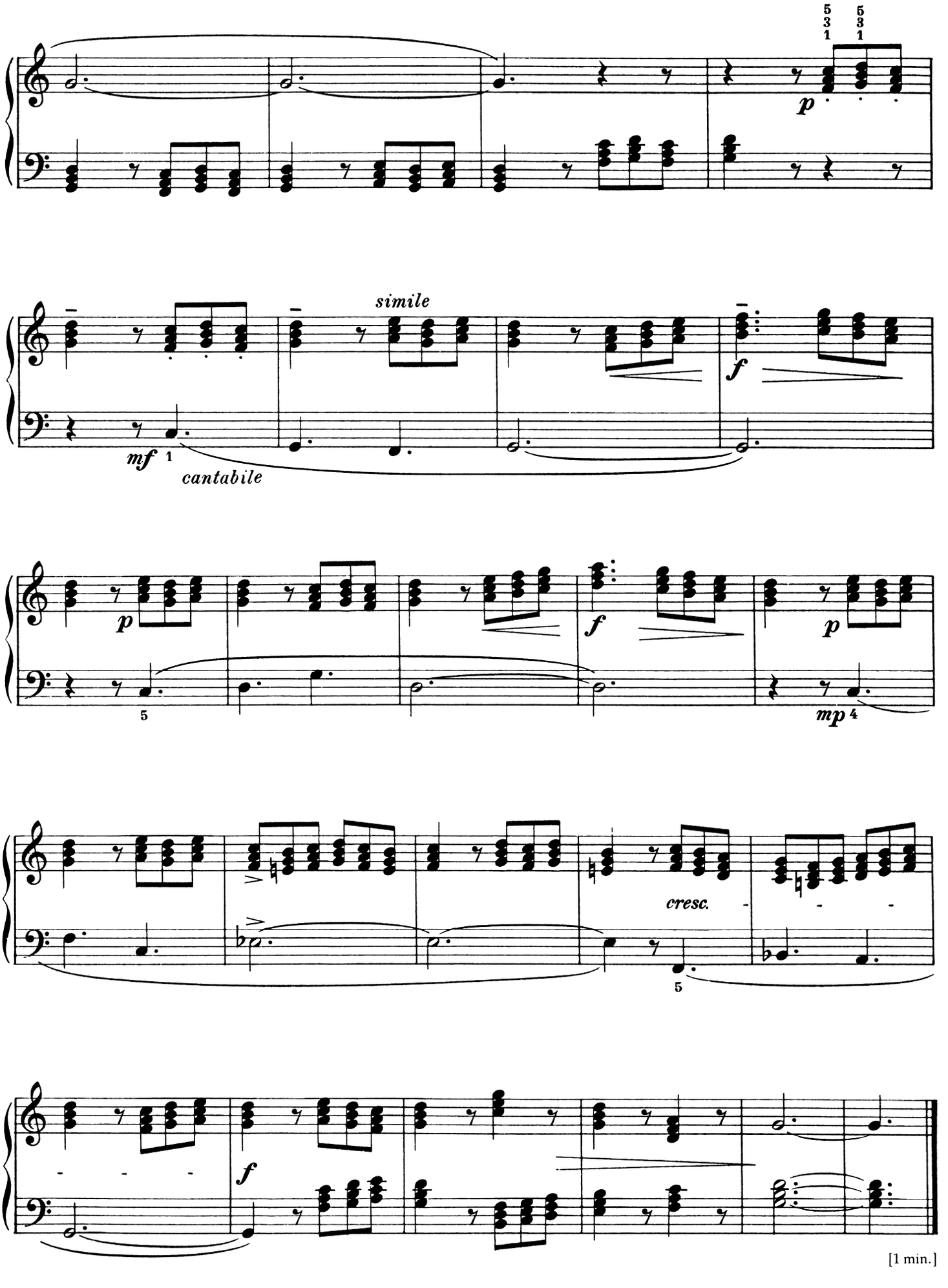

[1 min.]

Melody against Double Notes

Mélodie contre double-cordes

Melodie zu Doppelgriffen

Dallamhoz kettősfogások

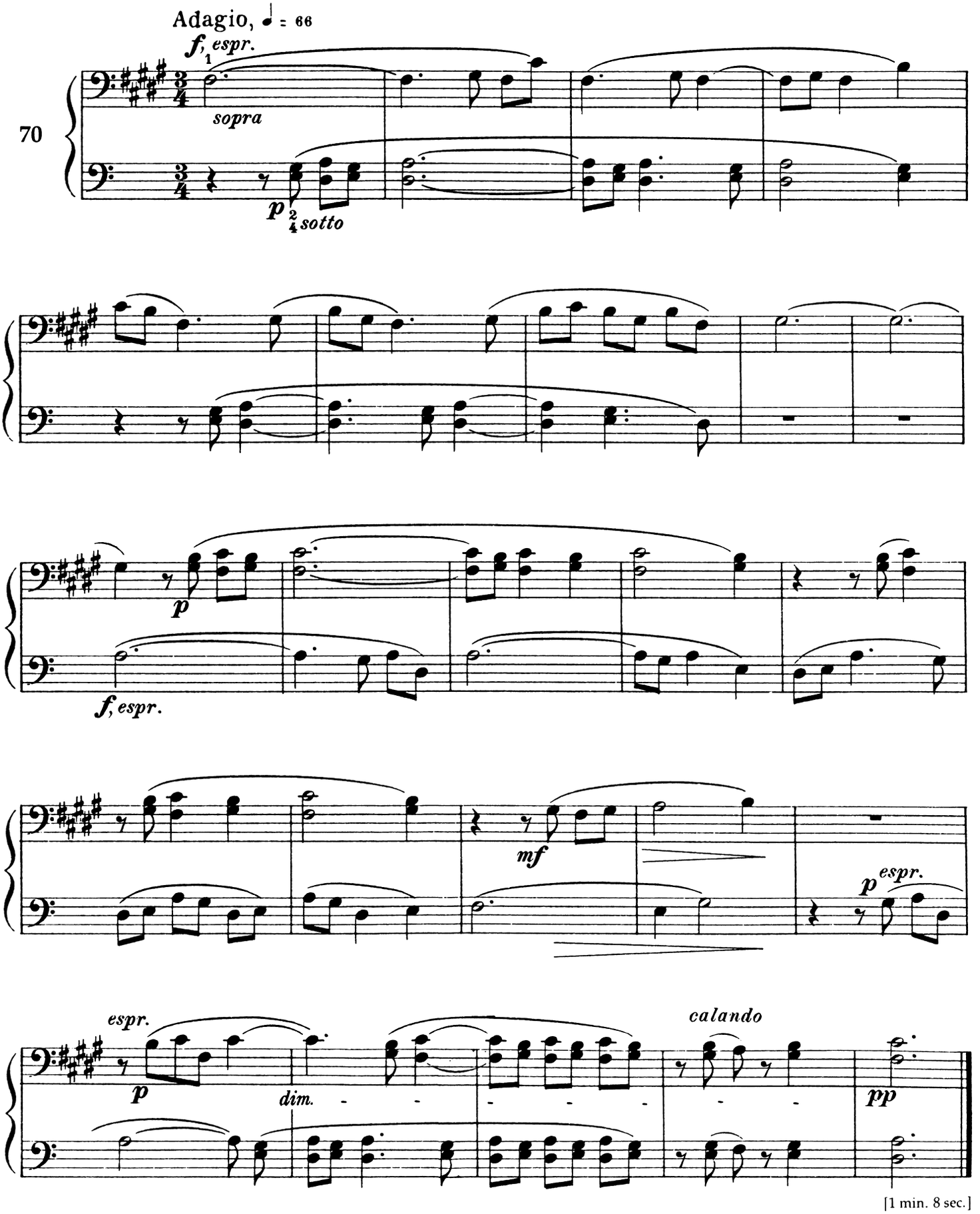

[1 min. 8 sec.]

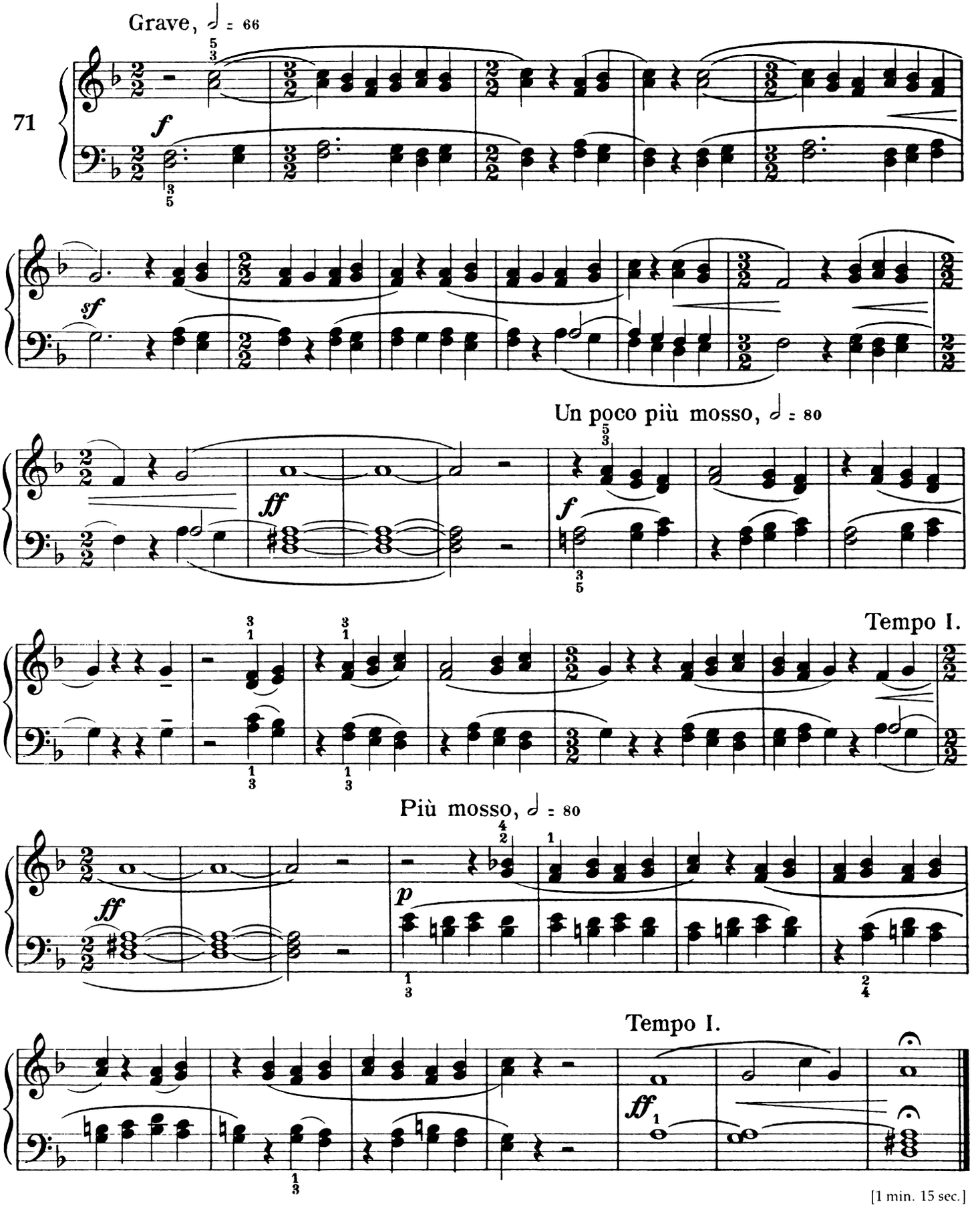
Grave, ♩ = 66
71
f
sf
ff
Un poco più mosso, ♩ = 80
f
Tempo I.
Più mosso, ♩ = 80
ff
p
Tempo I.
ff

[1 min. 15 sec.]

Dragons' Dance

Danse des dragons

Drachentanz

Sárkánytánc

Molto pesante, ♩ = 104

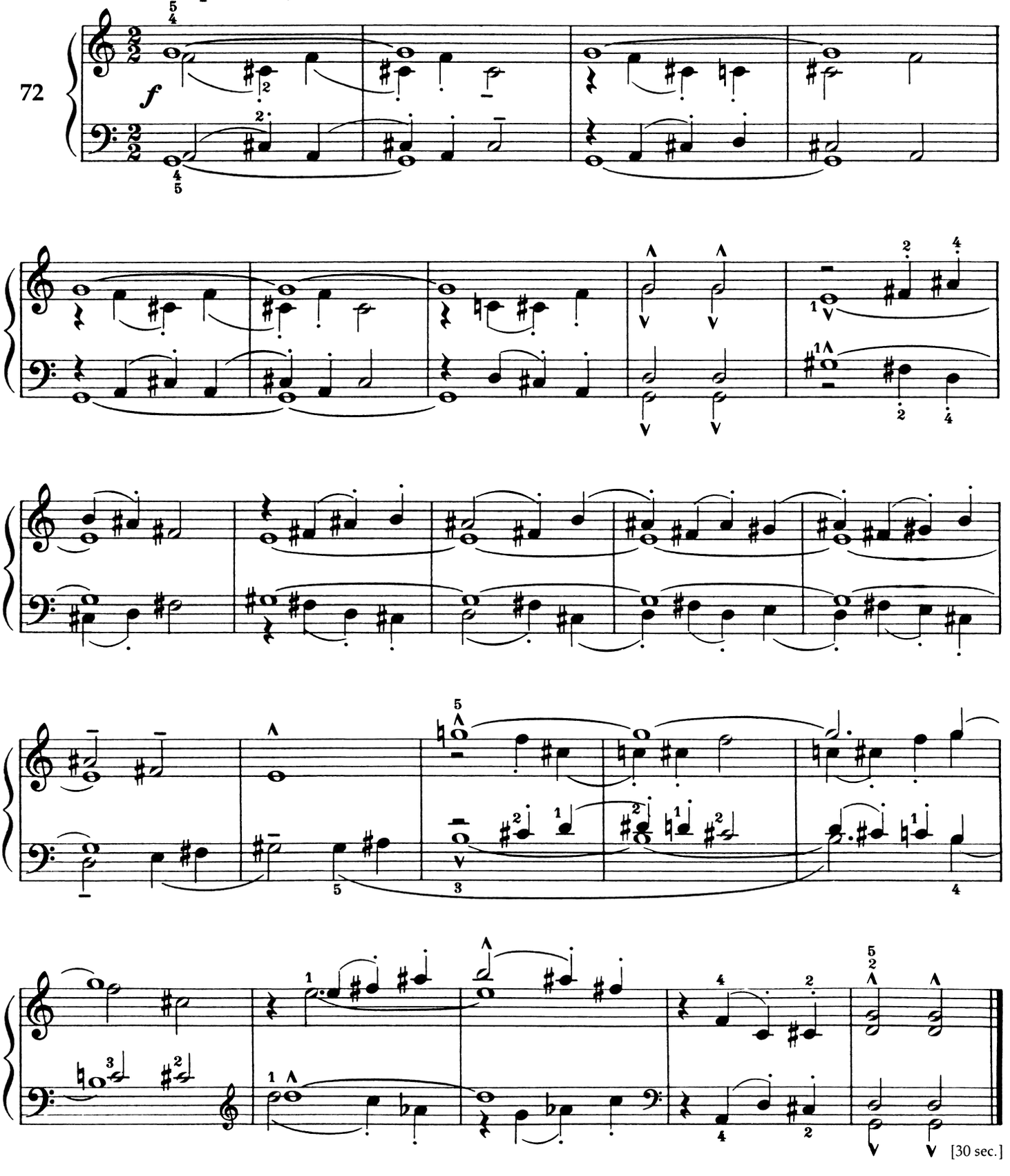

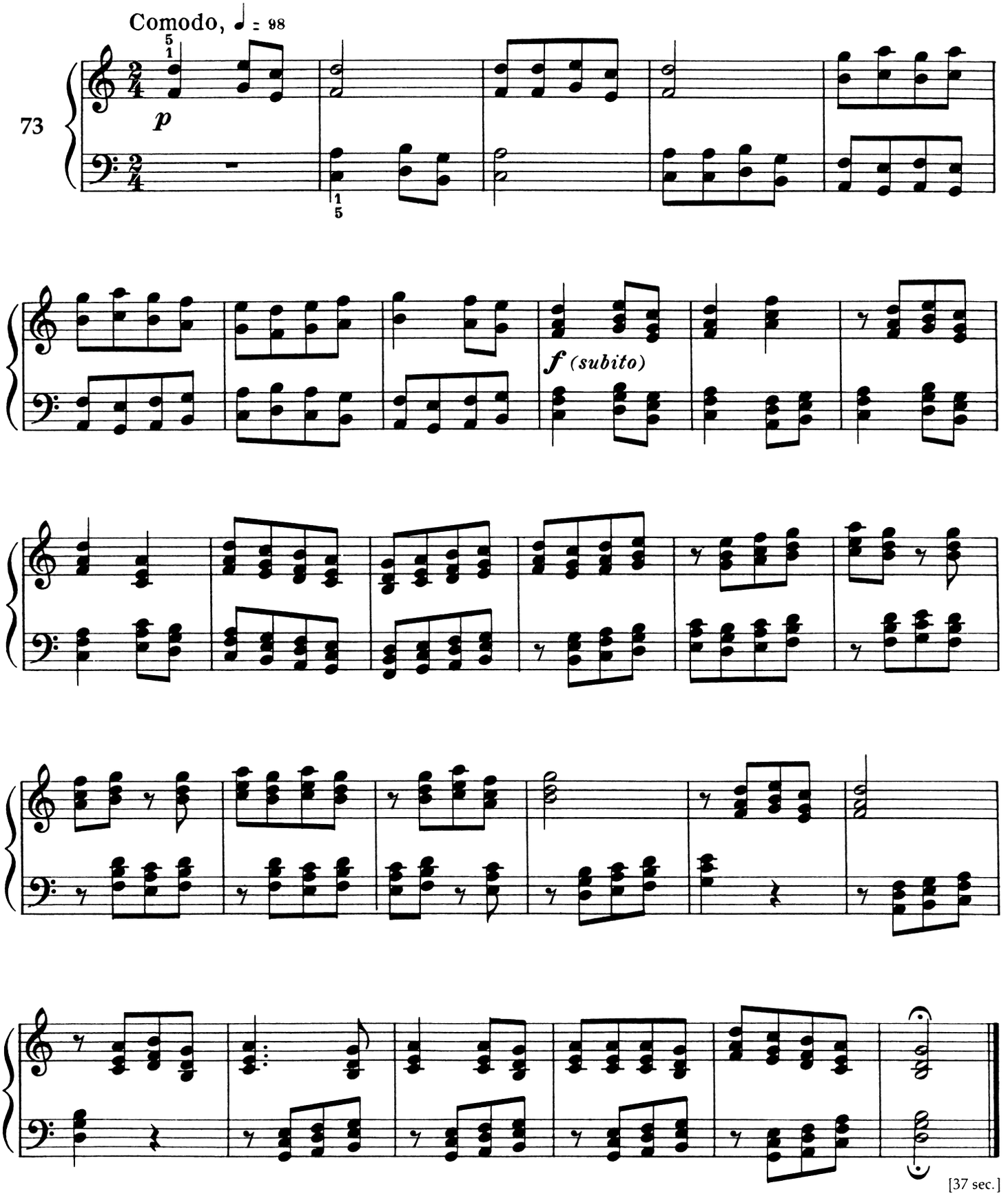
Comodo, ♩ = 98
73
p
f (subito)
[37 sec.]

Hungarian Matchmaking Song

Chanson hongroise de la marieuse

Ungarisches Ehestifter-Lied

Magyar párosító

a) Allegro moderato, ♩ = 106

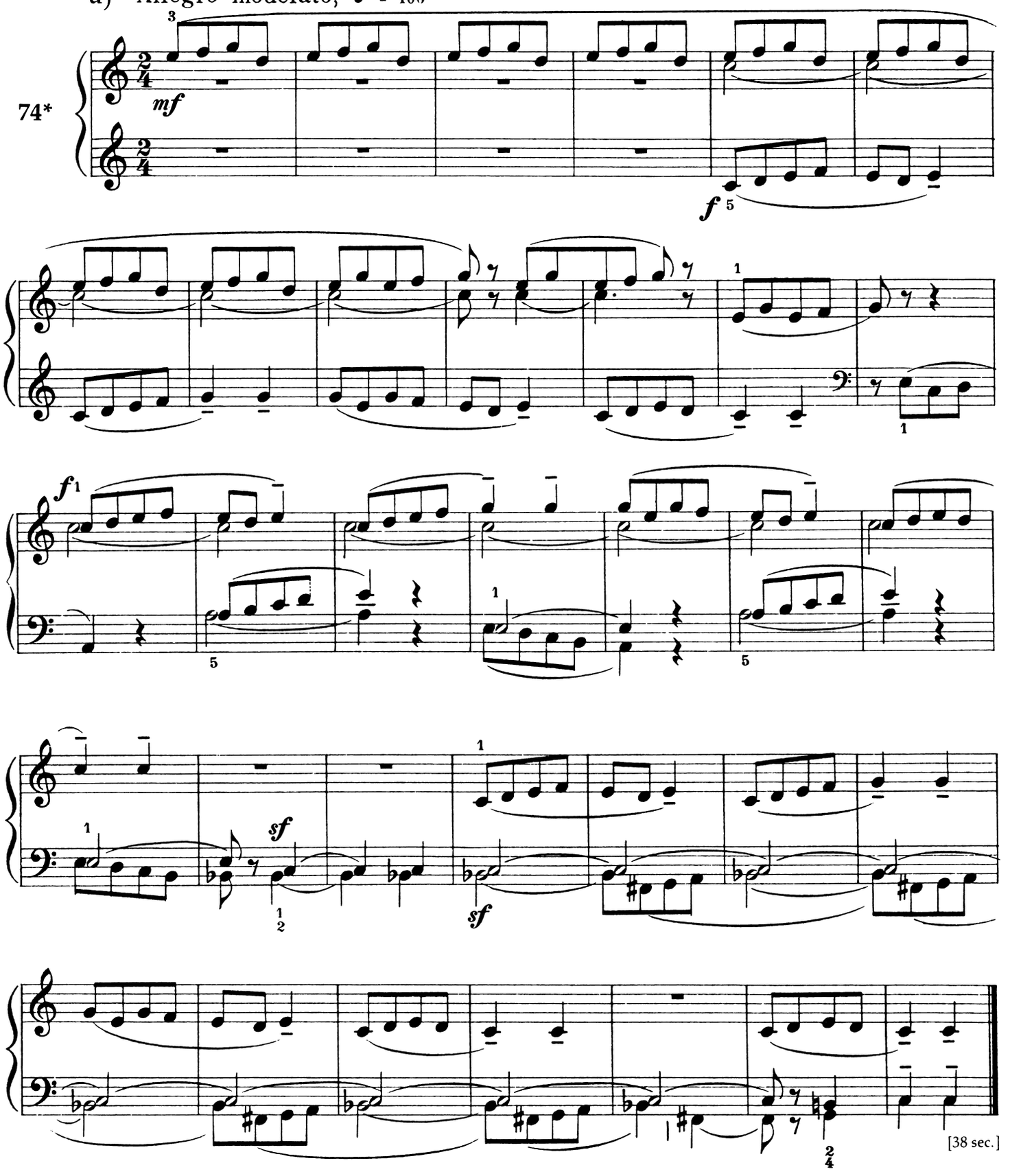

b) Allegro moderato, ♩= 106

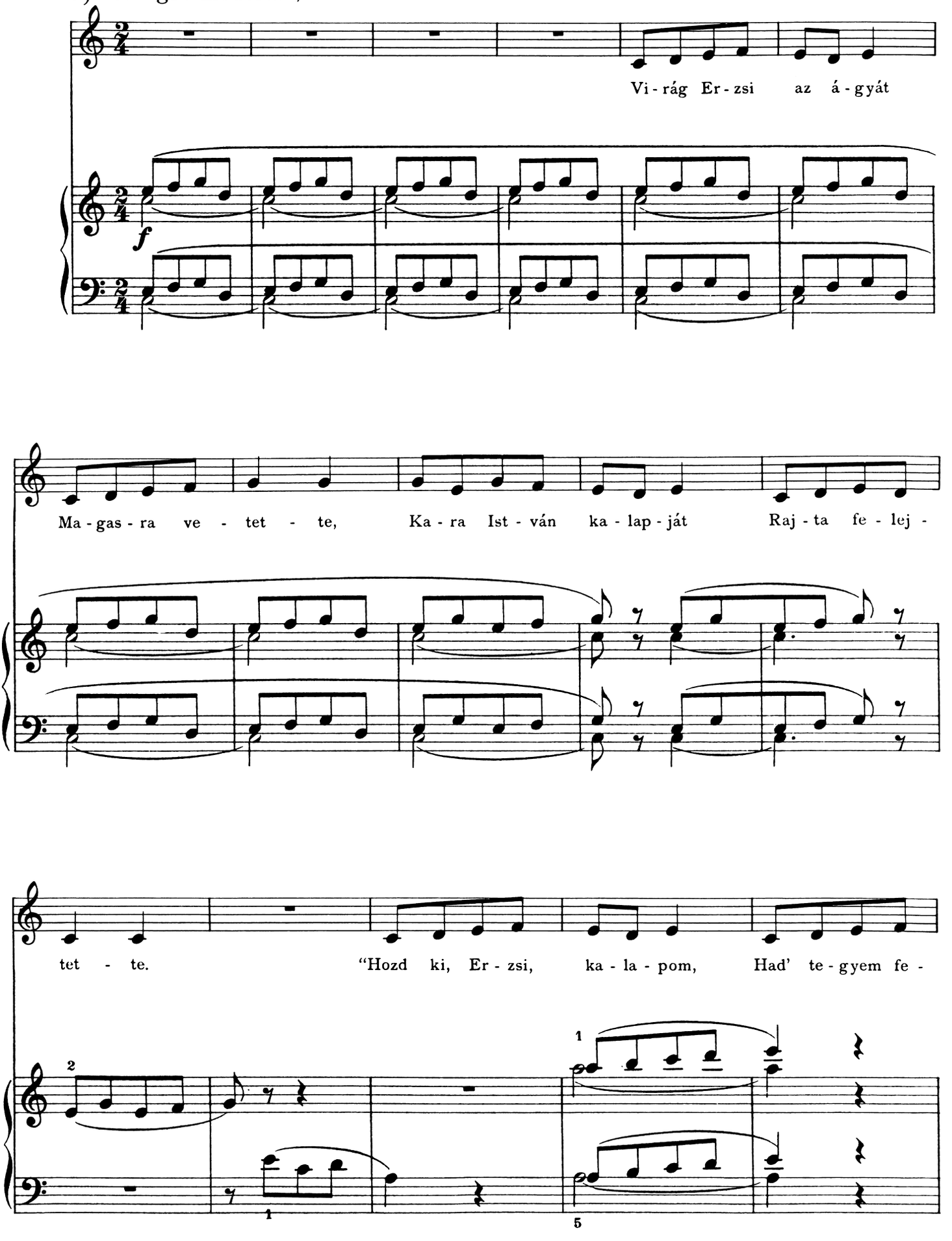

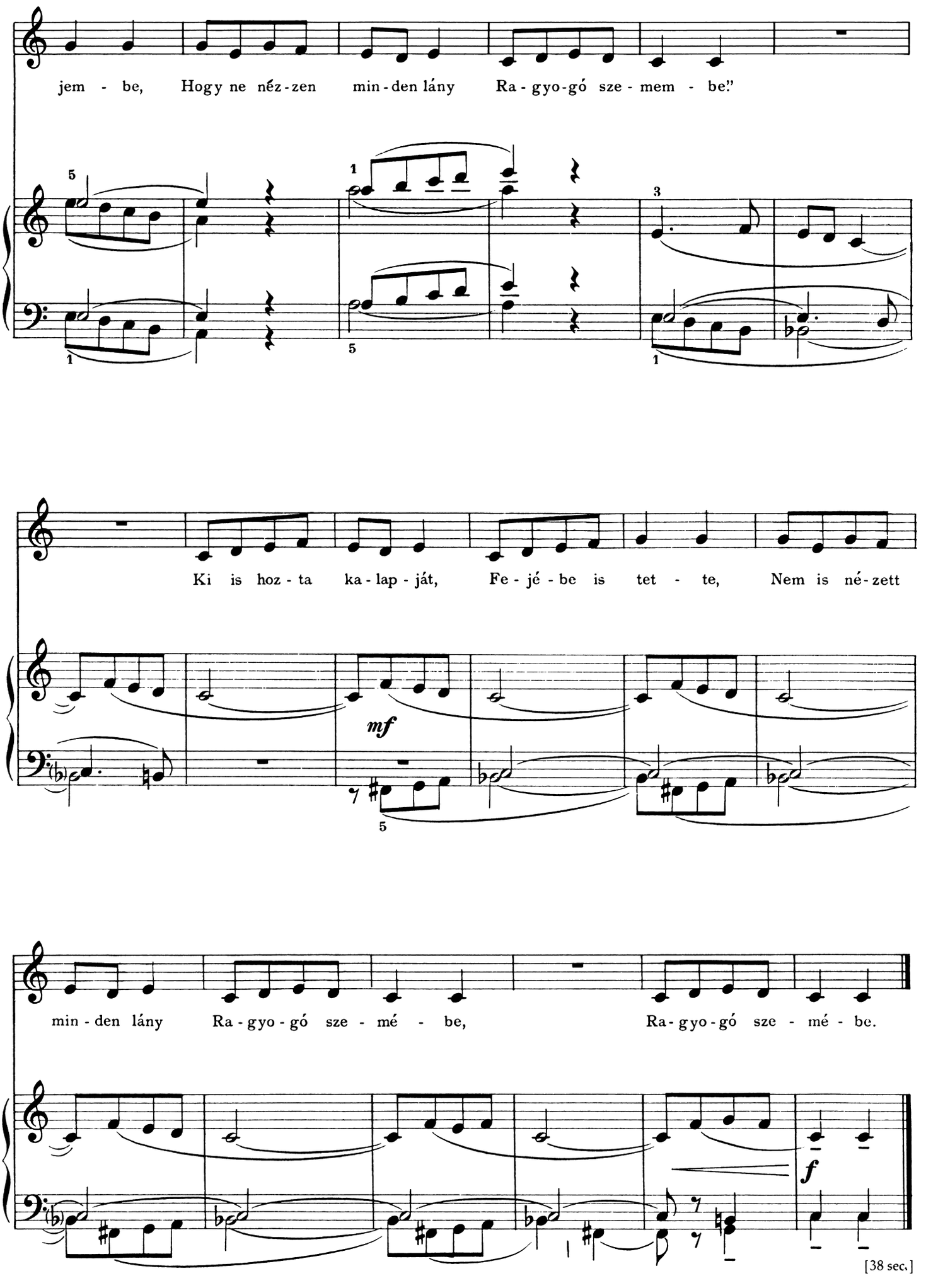
jem - be, Hogy ne néz-zen min-den lány Ra-gyo-gó sze-mem - be."
Ki is hoz-ta ka-lap-ját, Fe-jé-be is tet - te, Nem is né-zett
mf
min-den lány Ra-gyo-gó sze - mé - be, Ra-gyo-gó sze - mé - be.
f

[38 sec.]

Triplets

Triolets

Triolen

Triólák

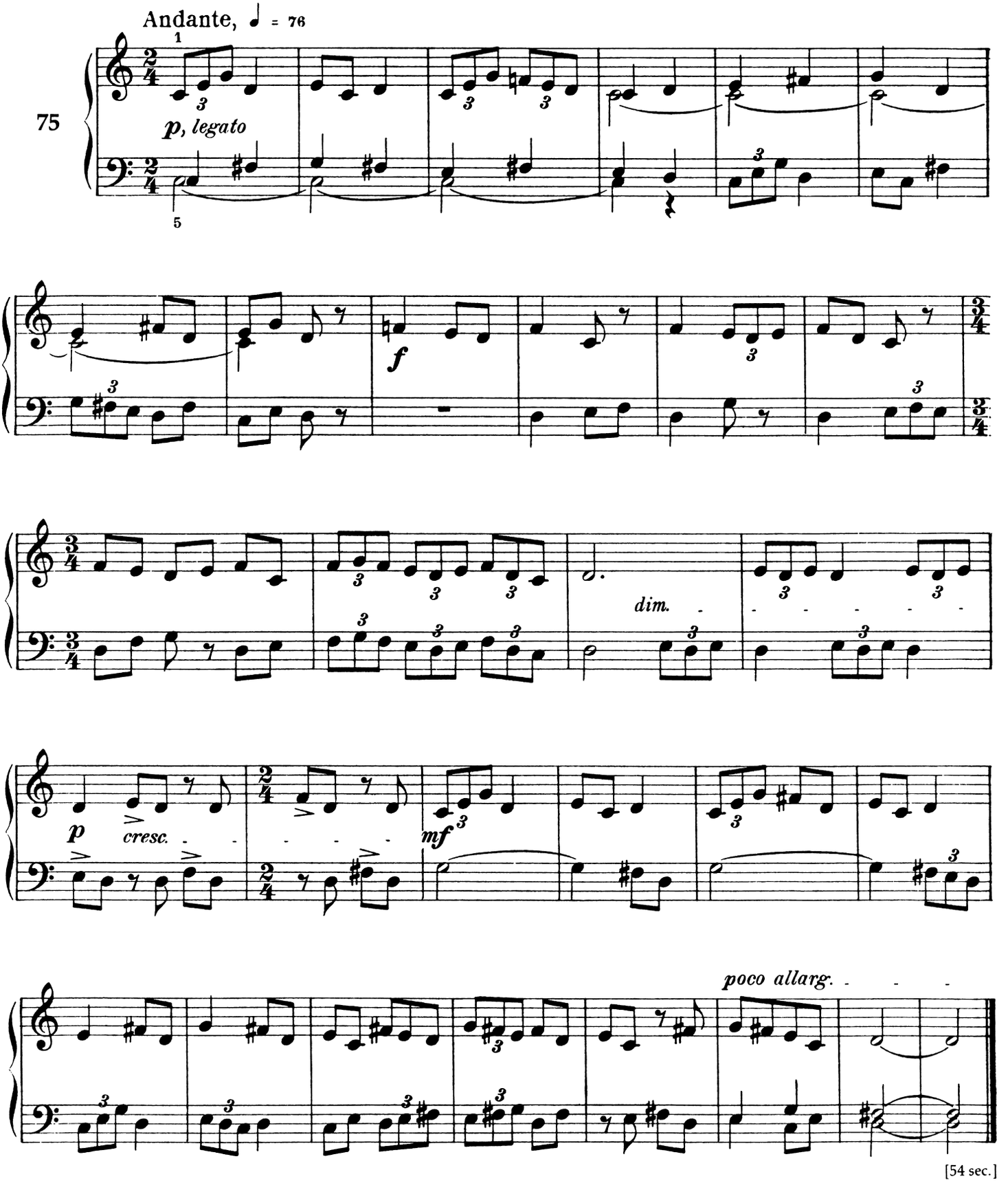

[54 sec.]

In Three Parts

A trois voix

Dreistimmig

Háromszólamúság

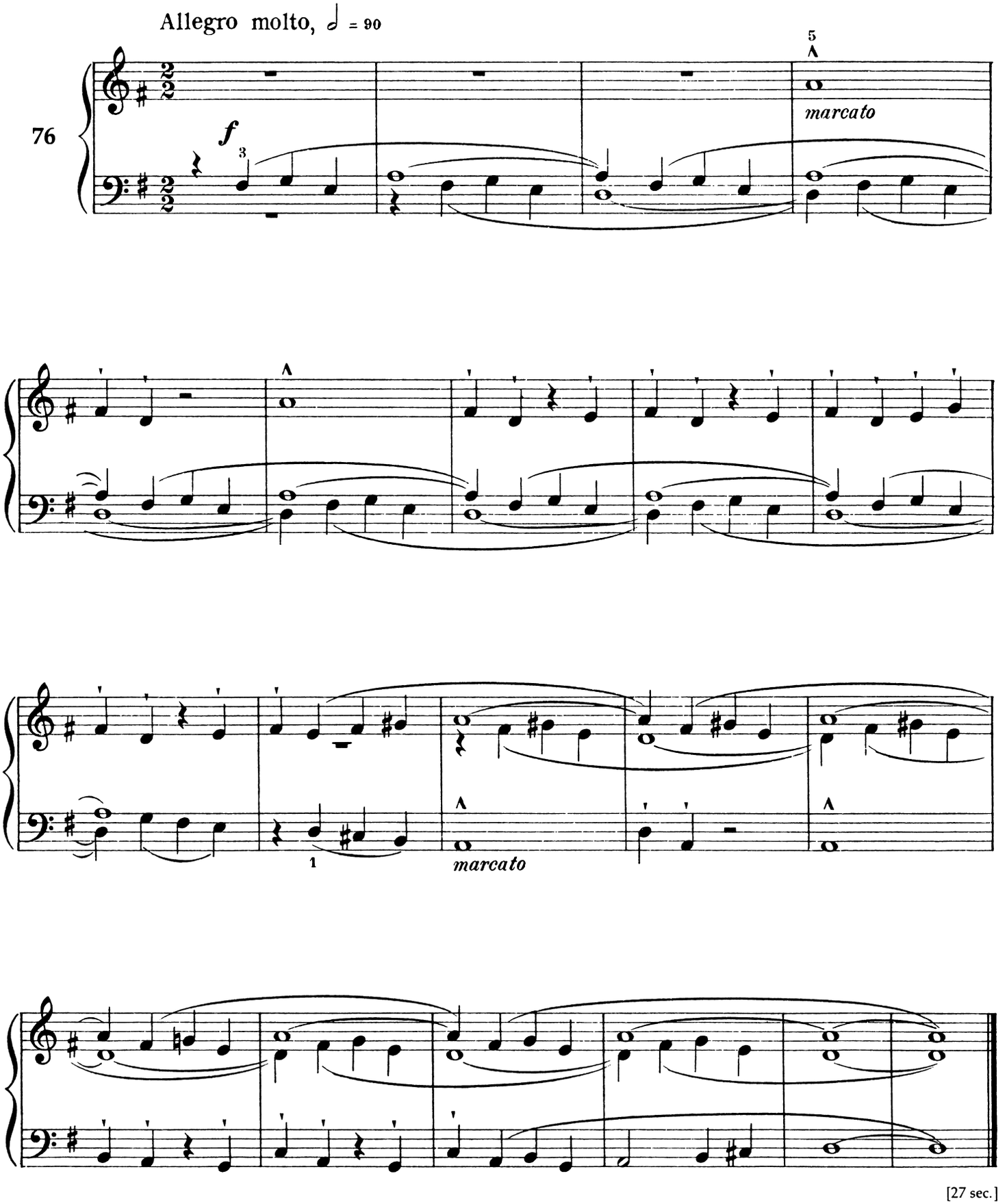

[27 sec.]

Little Study
Petite étude
Kleine Etüde
Gyakorlat

Allegro risoluto, ♩ = 72

77

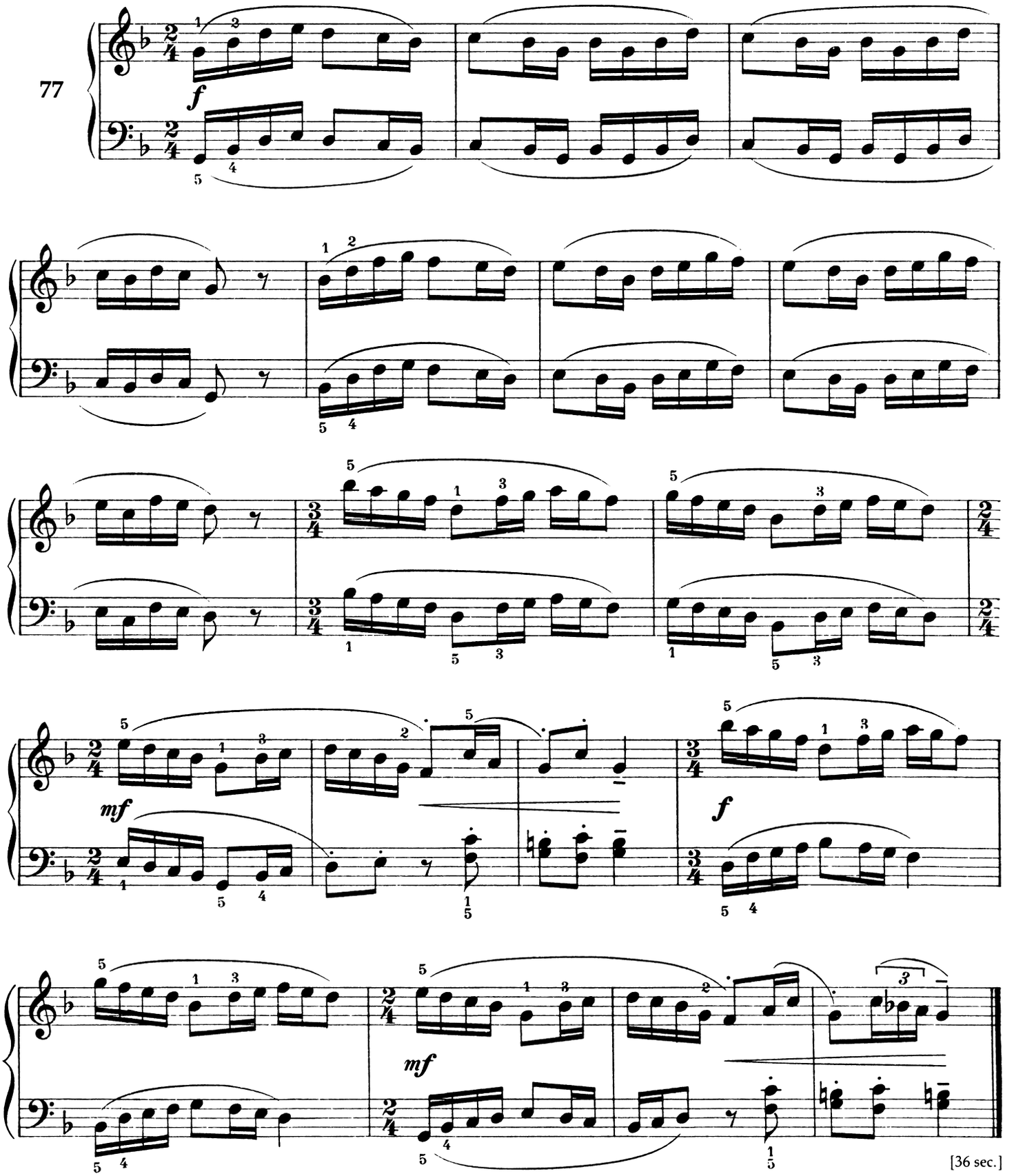

[36 sec.]

Five-tone Scale

Gamme à cinq notes

Fünftonskala

Ötfokú hangsor

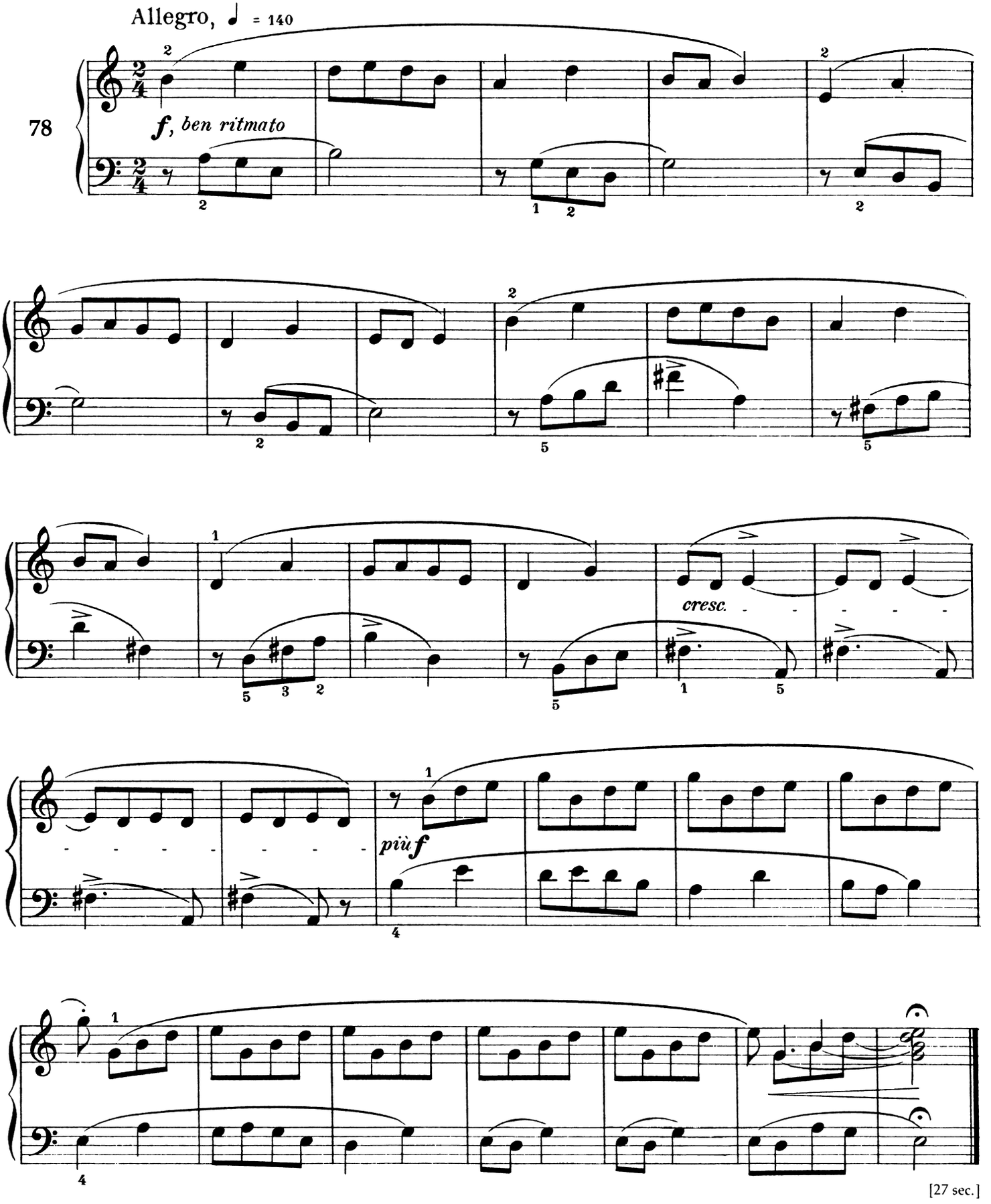

[27 sec.]

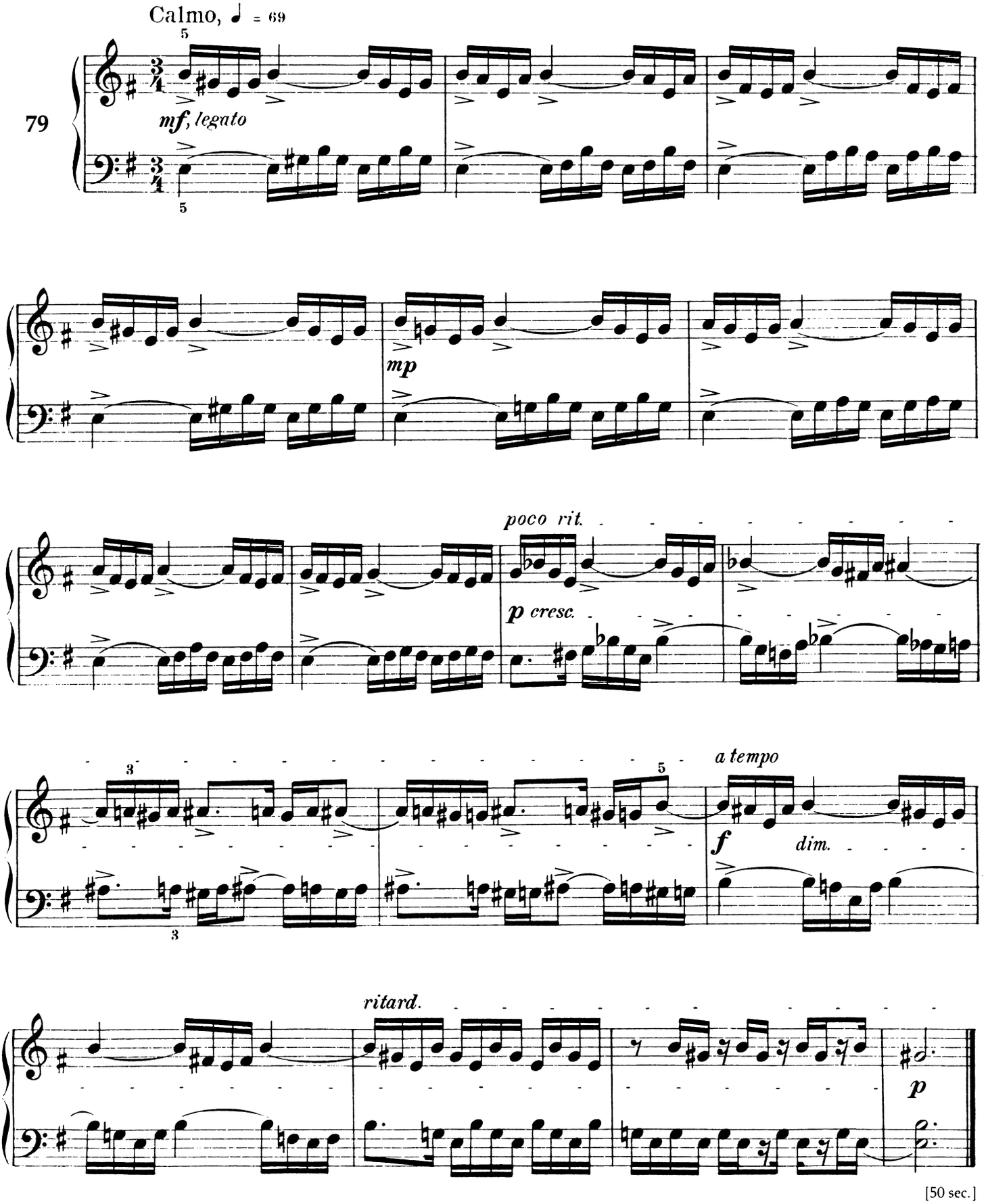
Calmo, ♩ = 69
79
mf, legato
mp
poco rit.
p cresc.
a tempo
f
dim.
ritard.
p
[50 sec.]

Hommage à R. Sch.
Hommage à R. Sch.
Hommage à R. Sch.

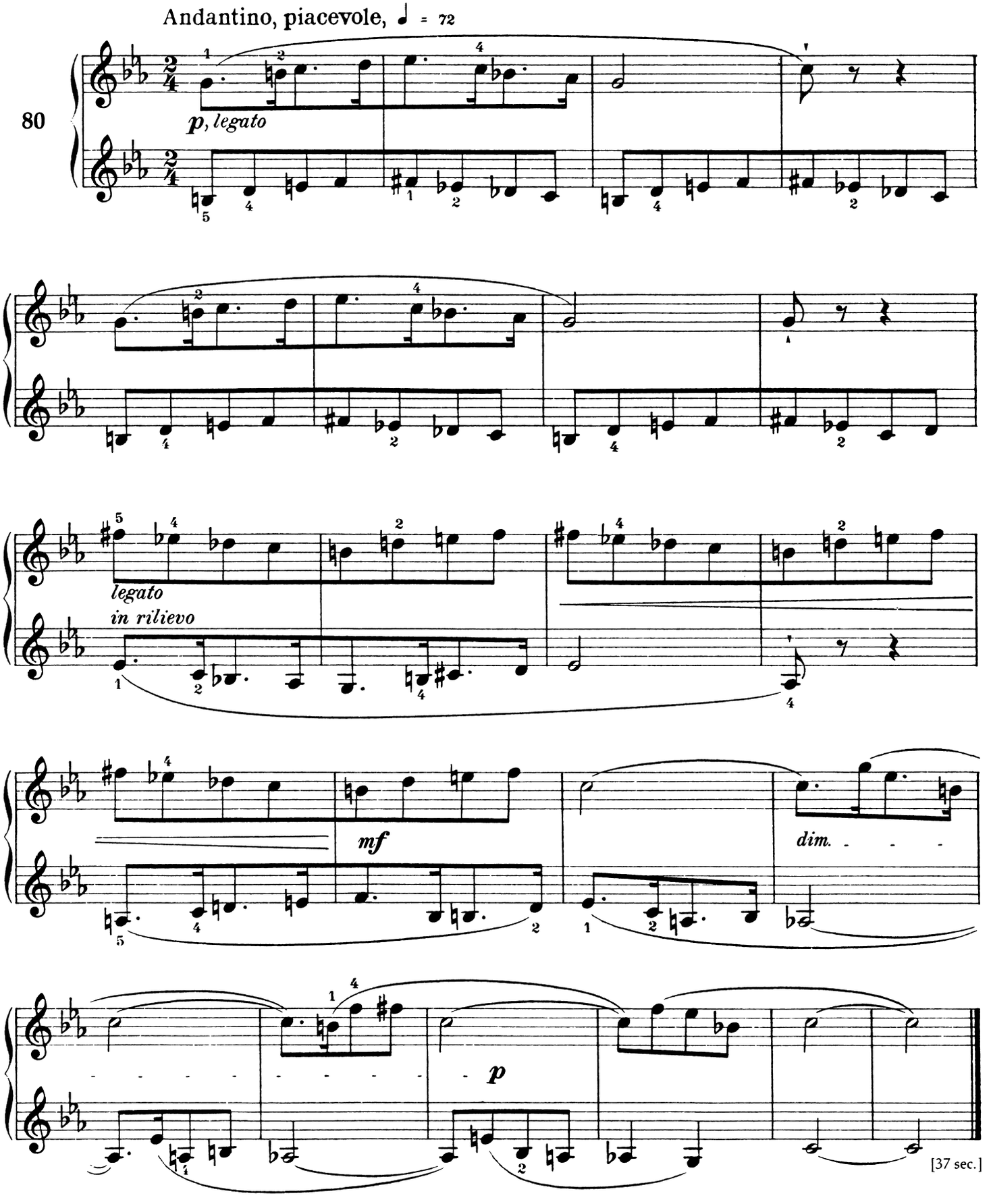

Wandering

Errance

Umherschweifen

Bolyongás

Non troppo lento, ♩ = 76

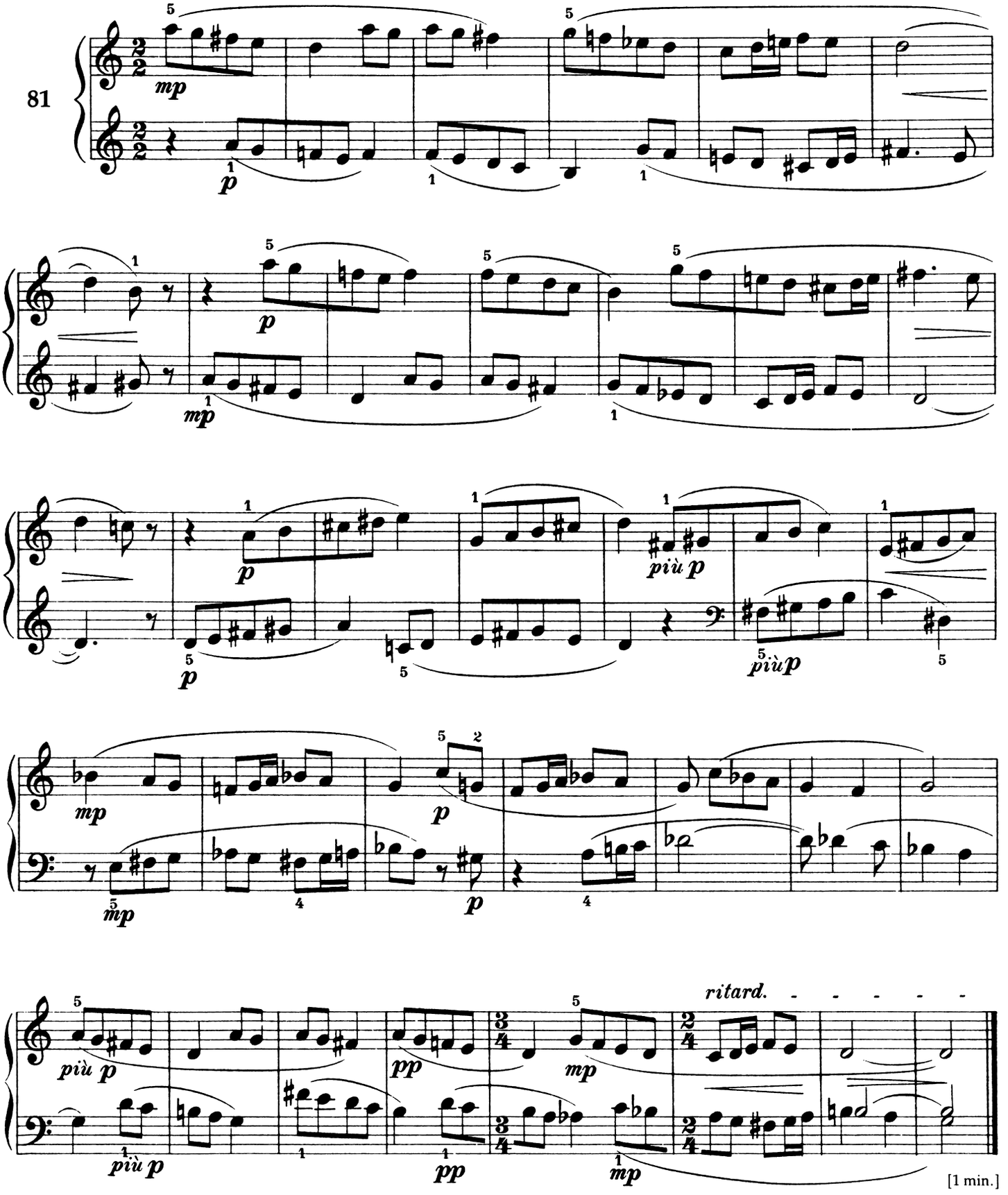

[1 min.]

Scherzo
Scherzo
Scherzo

Allegretto scherzando, ♩ = 114

82

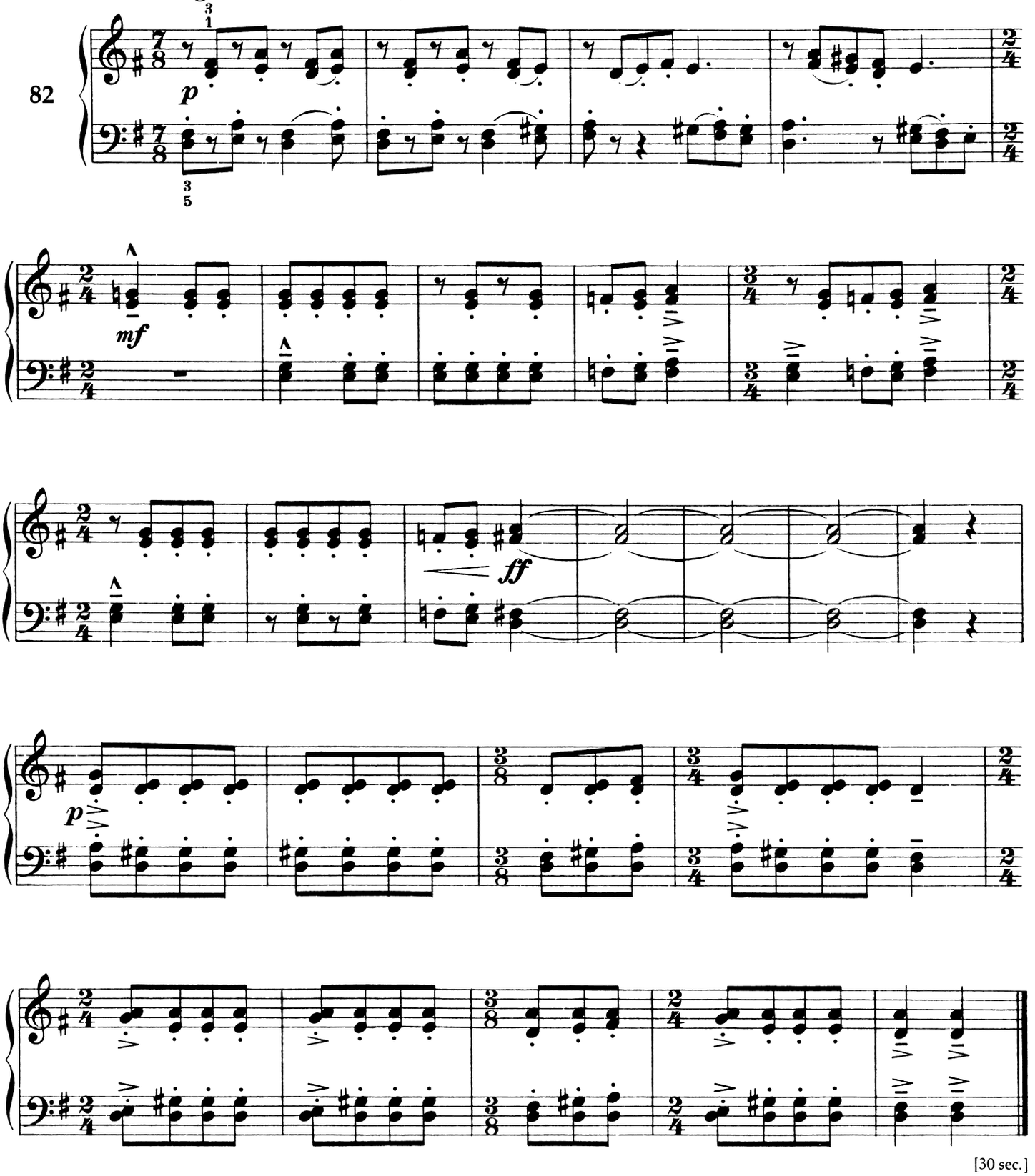

[30 sec.]

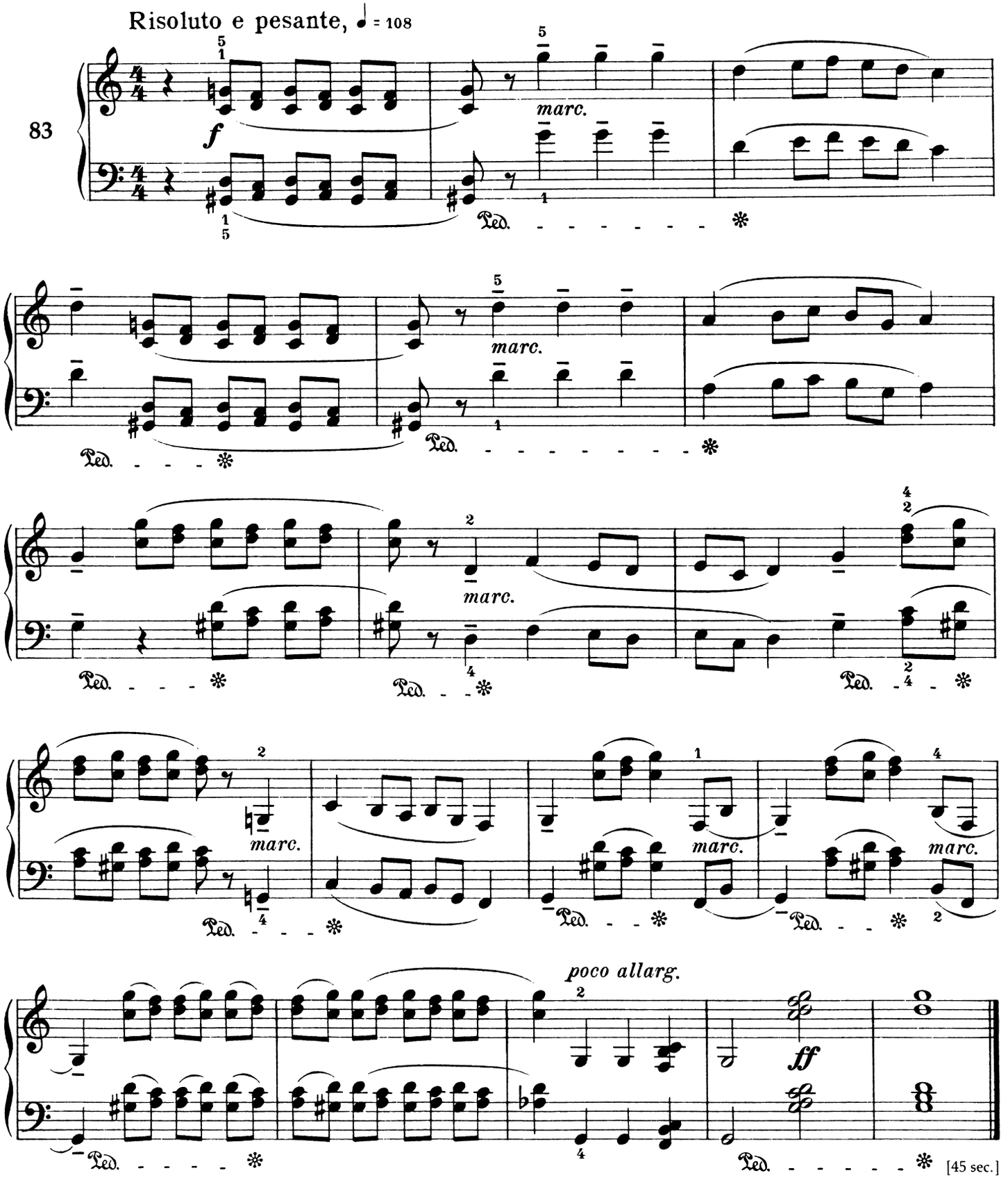
Risoluto e pesante, ♩ = 108
83
f
marc.
Ped.
poco allarg.
ff
[45 sec.]

Merriment

Gaieté

Spaß

Mulatság

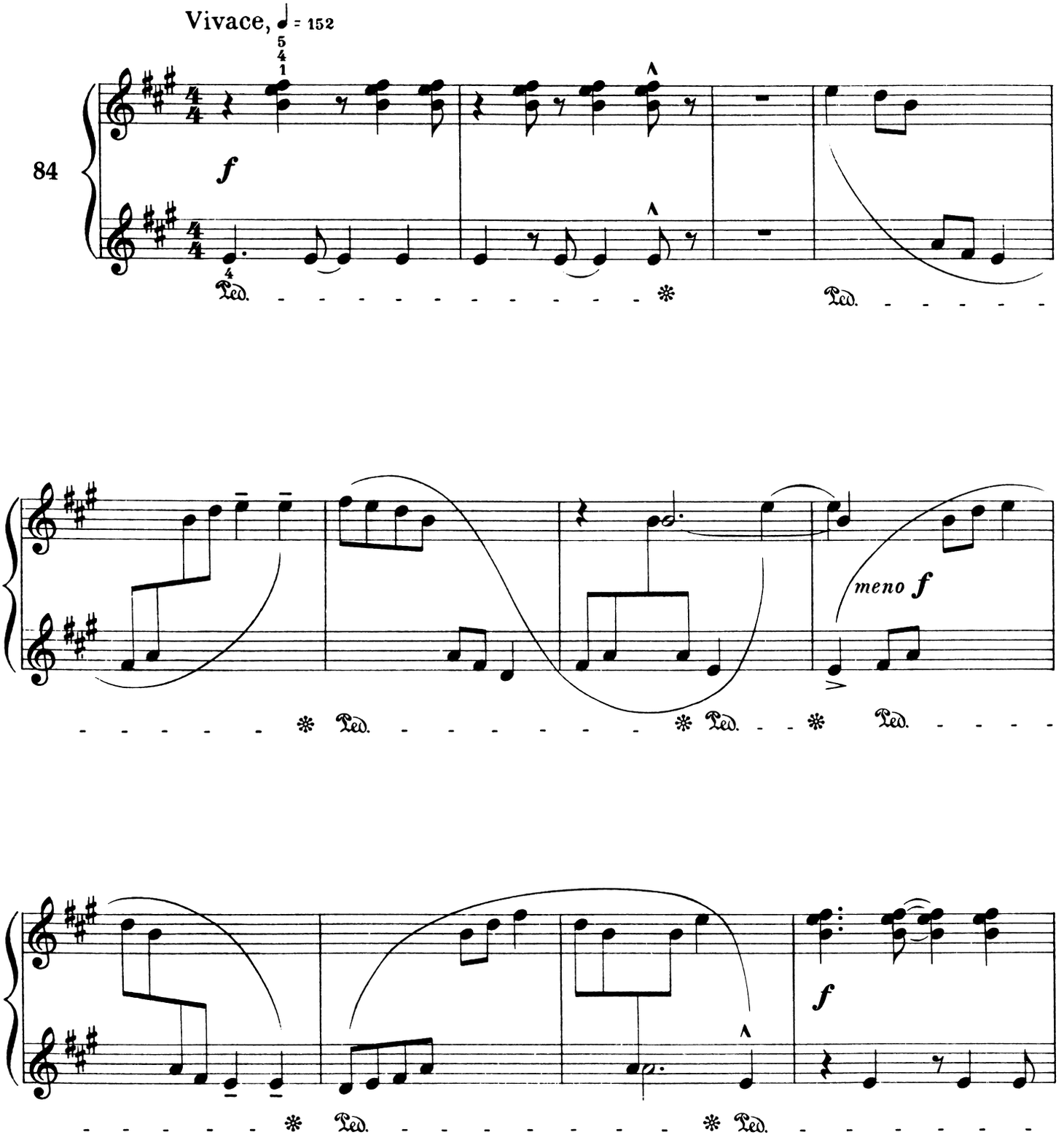

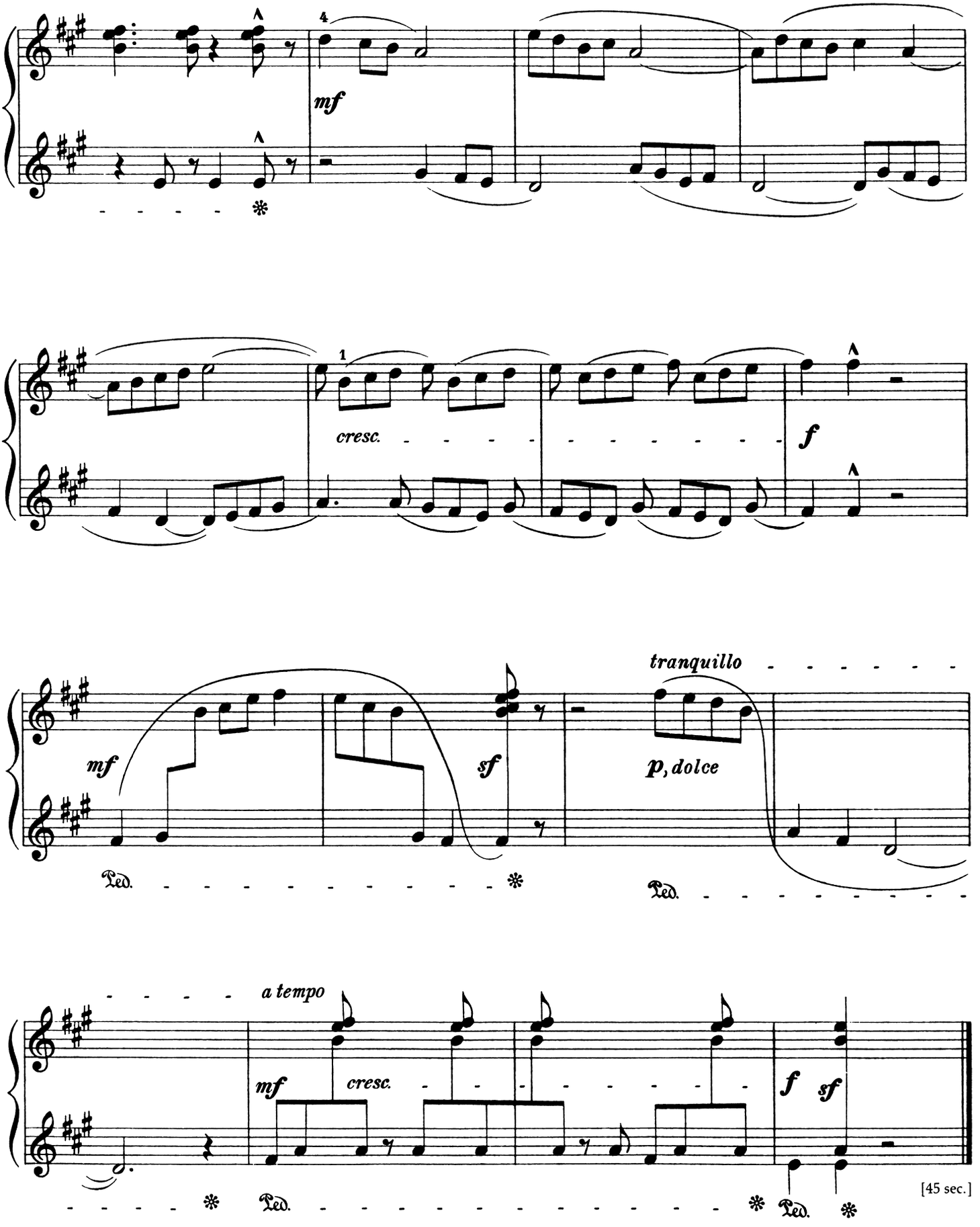
mf
cresc.
f
tranquillo
mf
sf
p, dolce
Ped.
Ped.
a tempo
mf
cresc.
f
sf
[45 sec.]
Ped.
Ped.

Broken Chords

Accords brisés

Gebrochene Akkorde

Tört akkordok

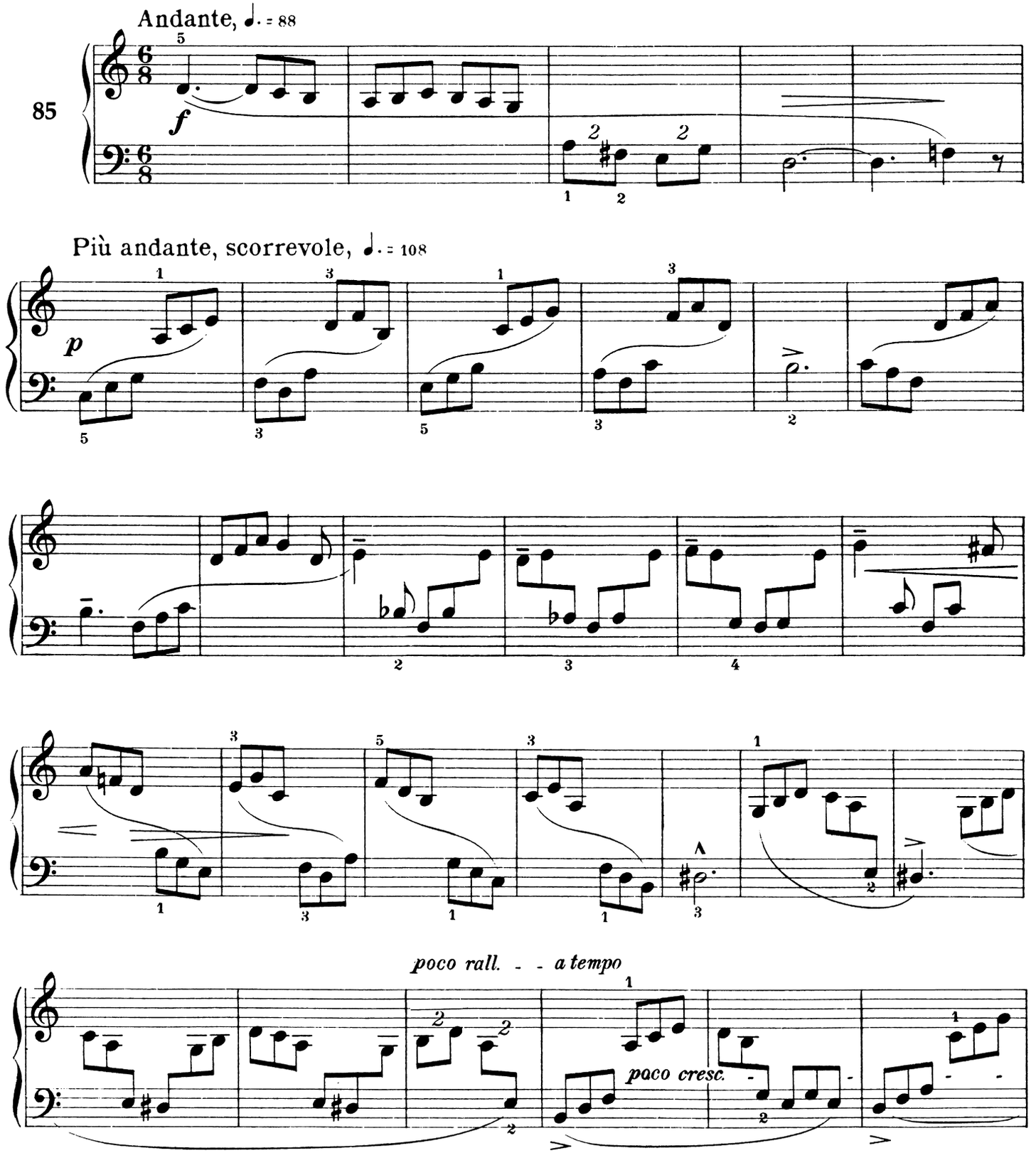

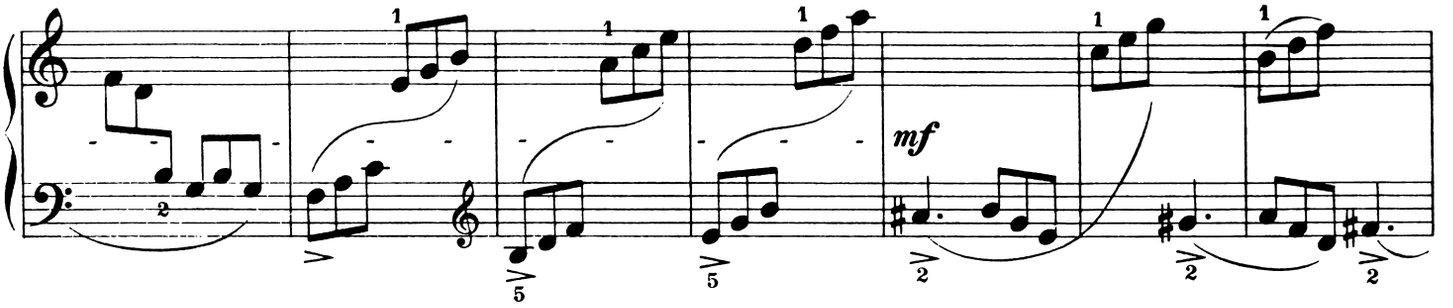

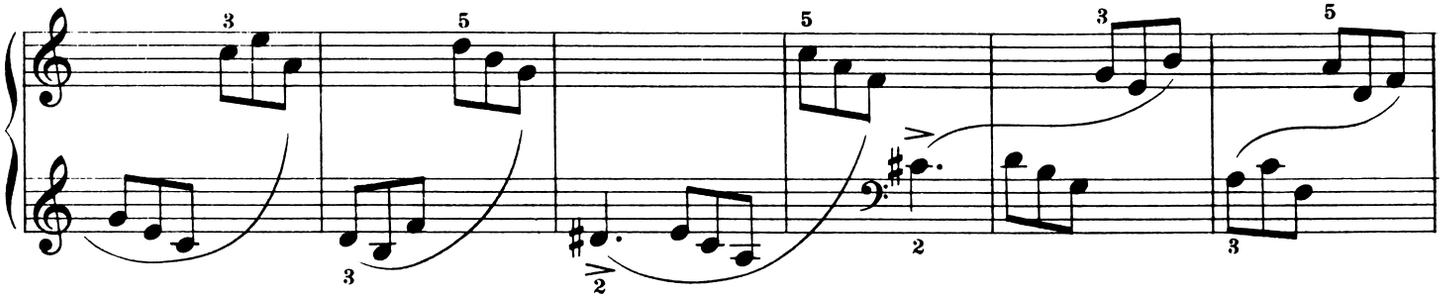

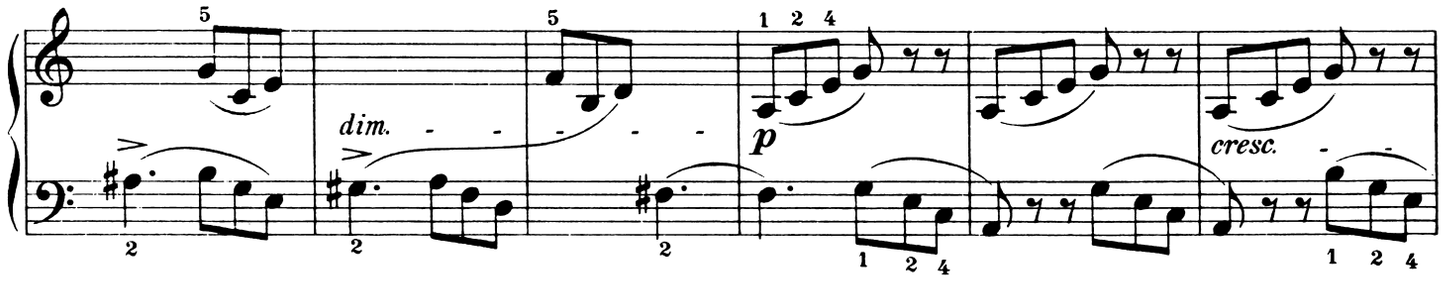

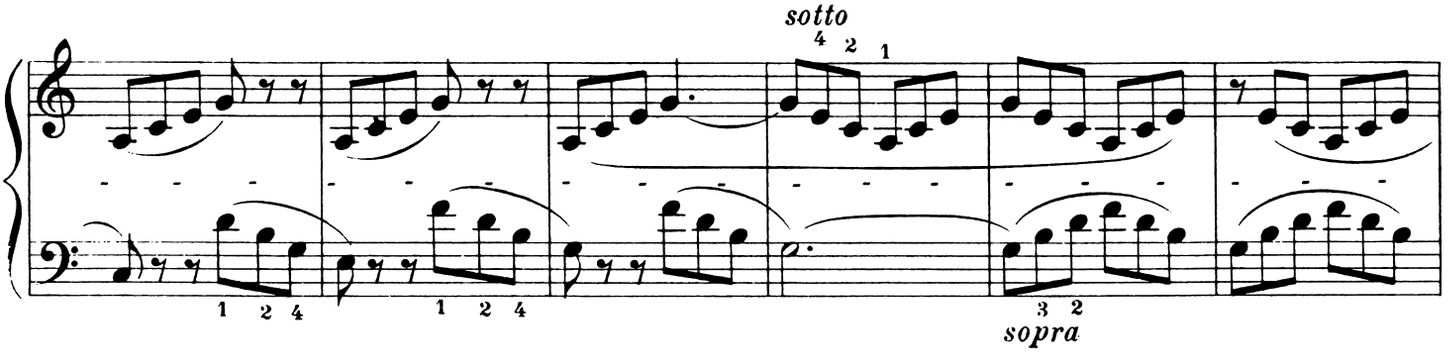

Tempo I.

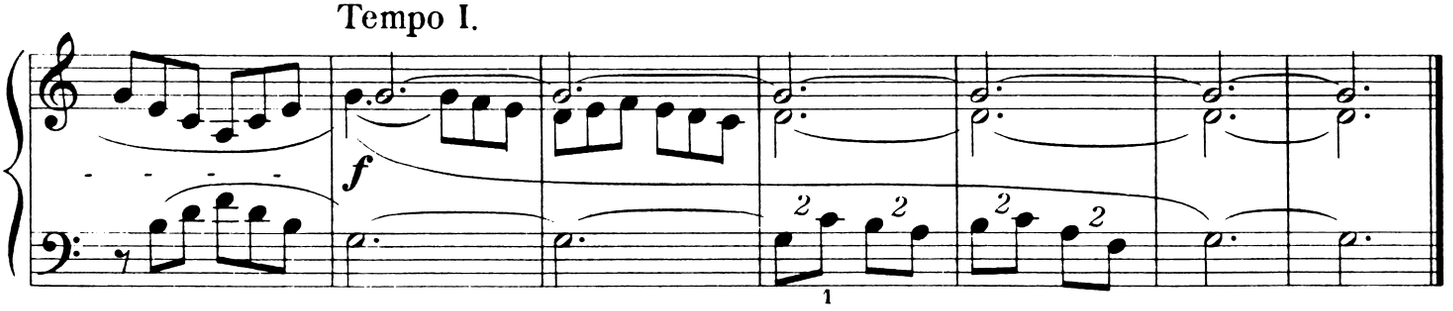

[1 min. 17 sec.]

Two Major Pentachords

Deux pentacordes majeurs

Zwei Fünftonskalen in Dur

Két dur pentachord

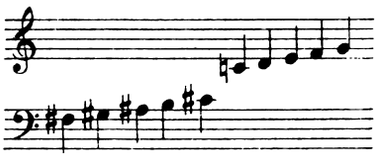

86*

Andante, ♩ = 84

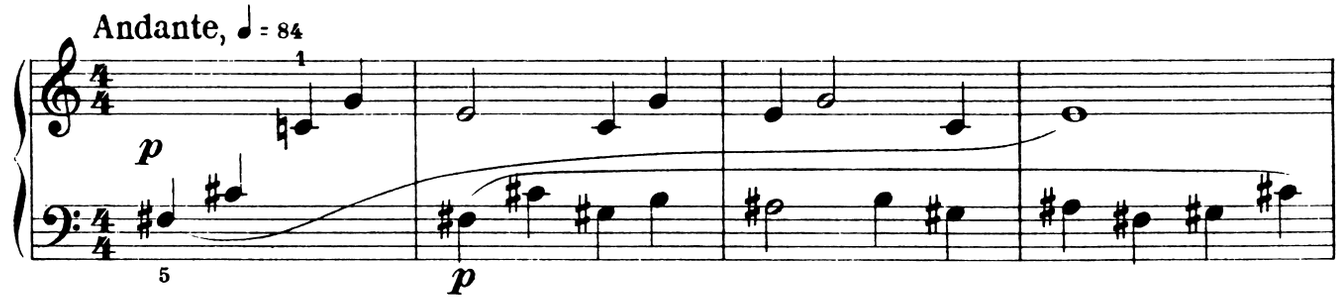

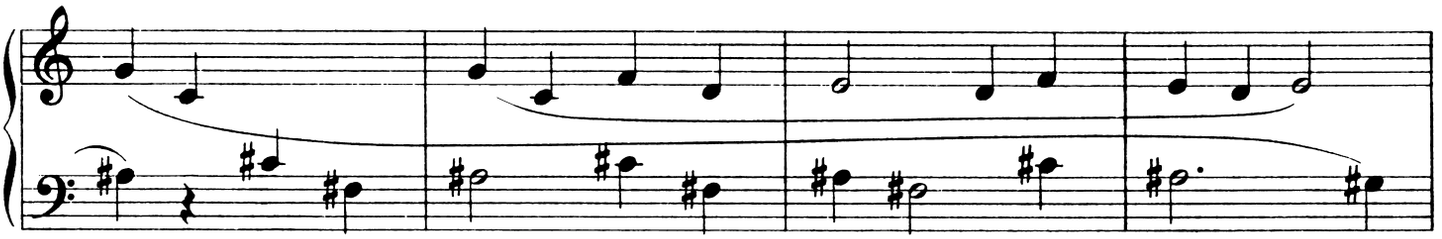

Più andante, ♩ = 120

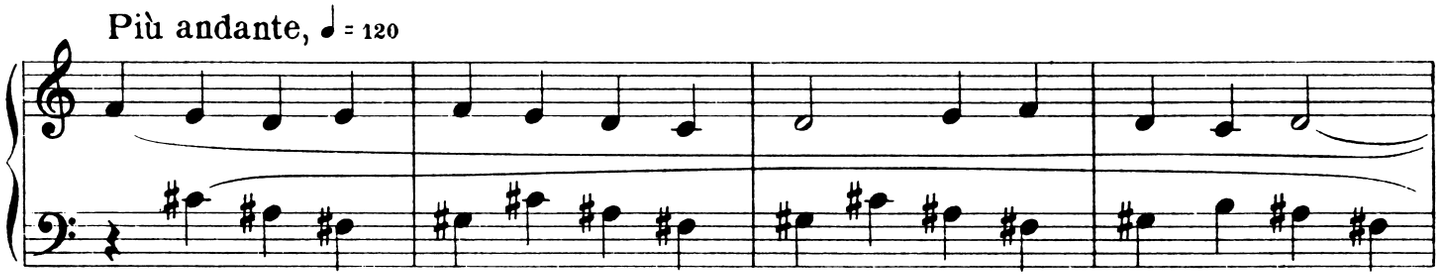

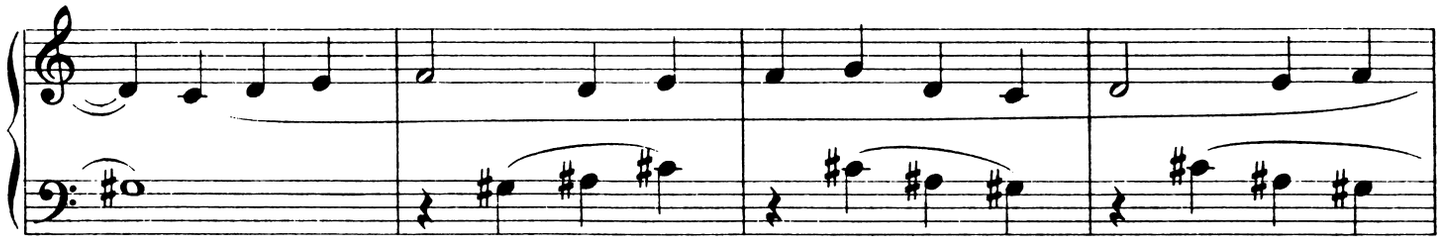

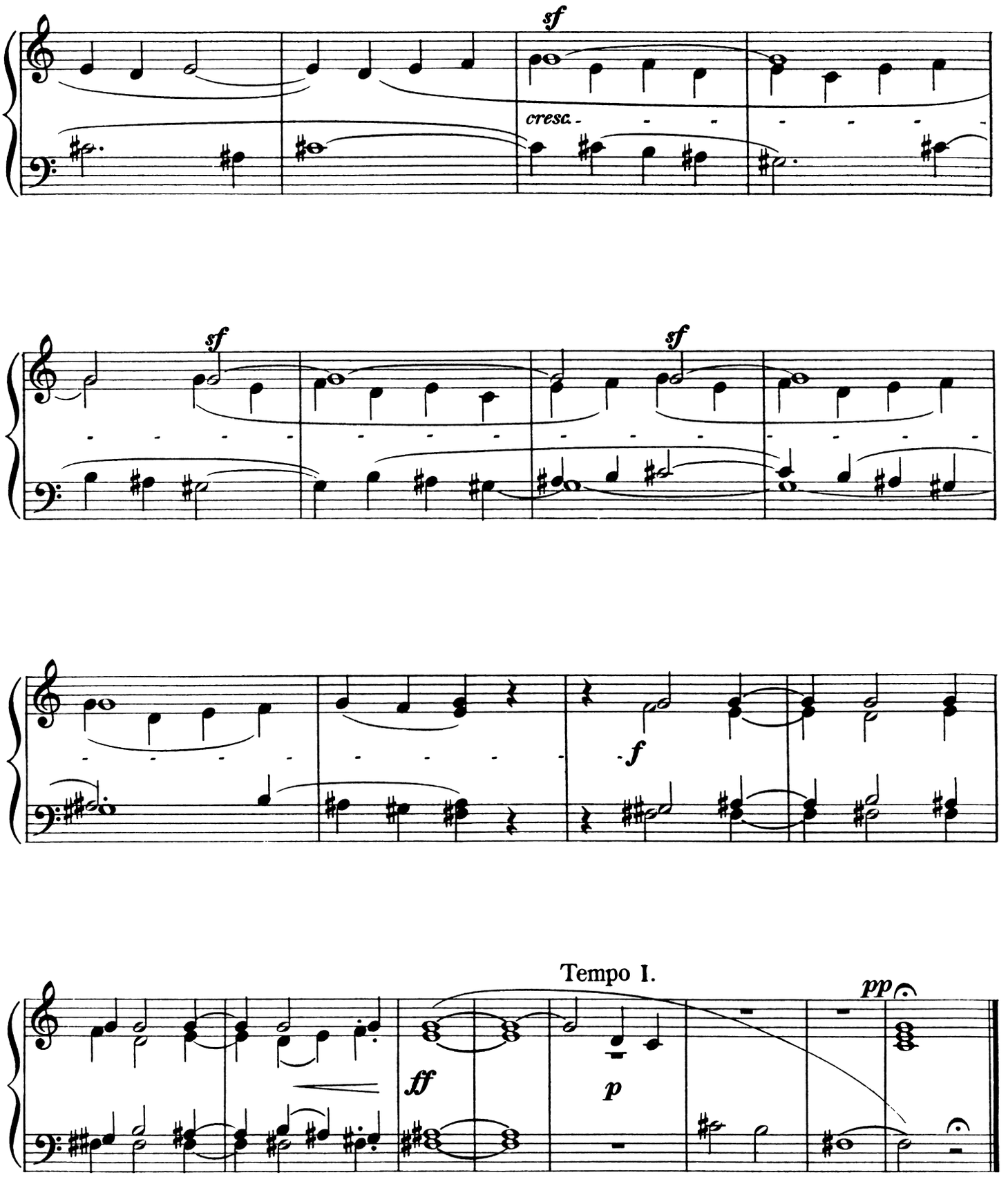

[1 min. 18 sec.]

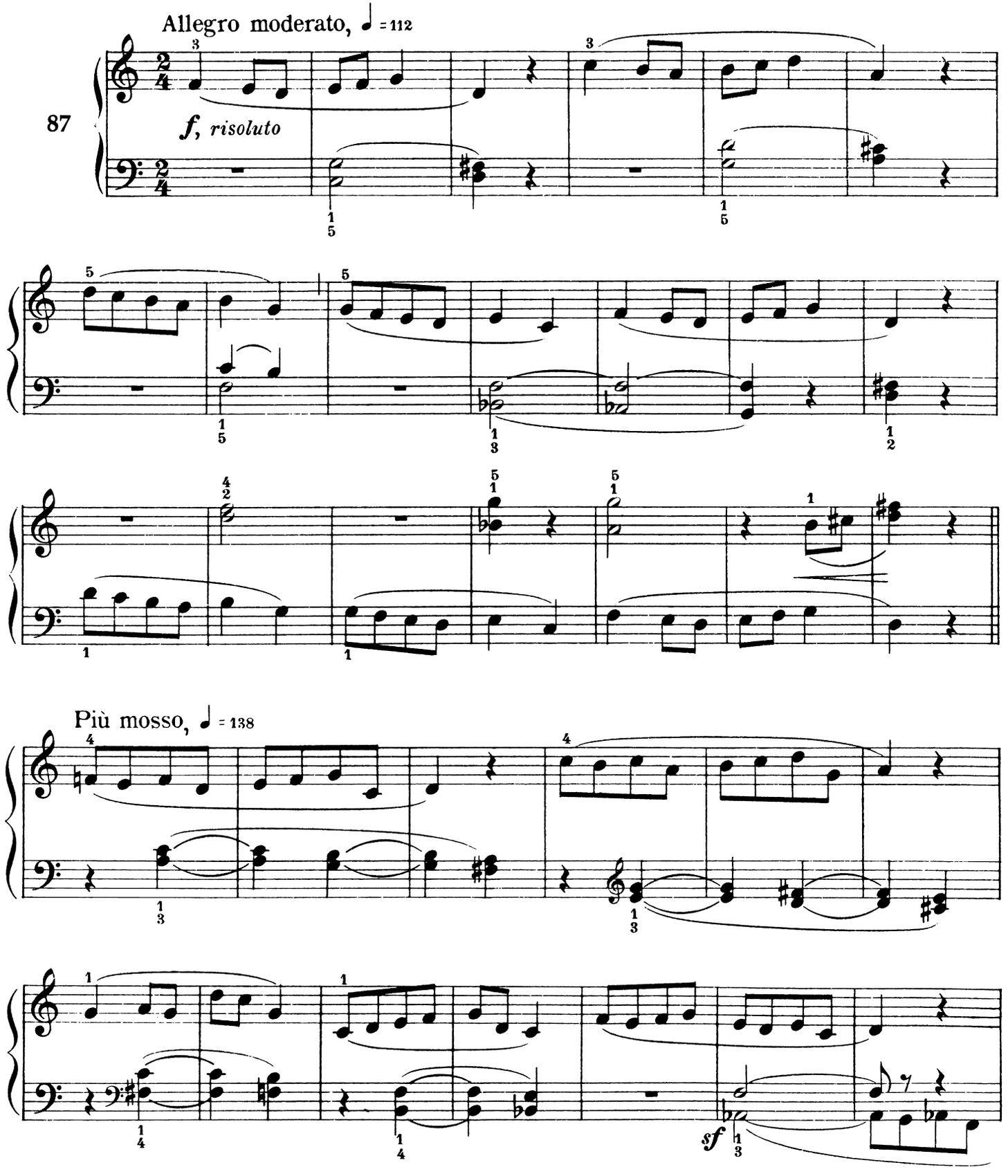
Allegro moderato, ♩ = 112
87
f, risoluto
Più mosso, ♩ = 138
sf

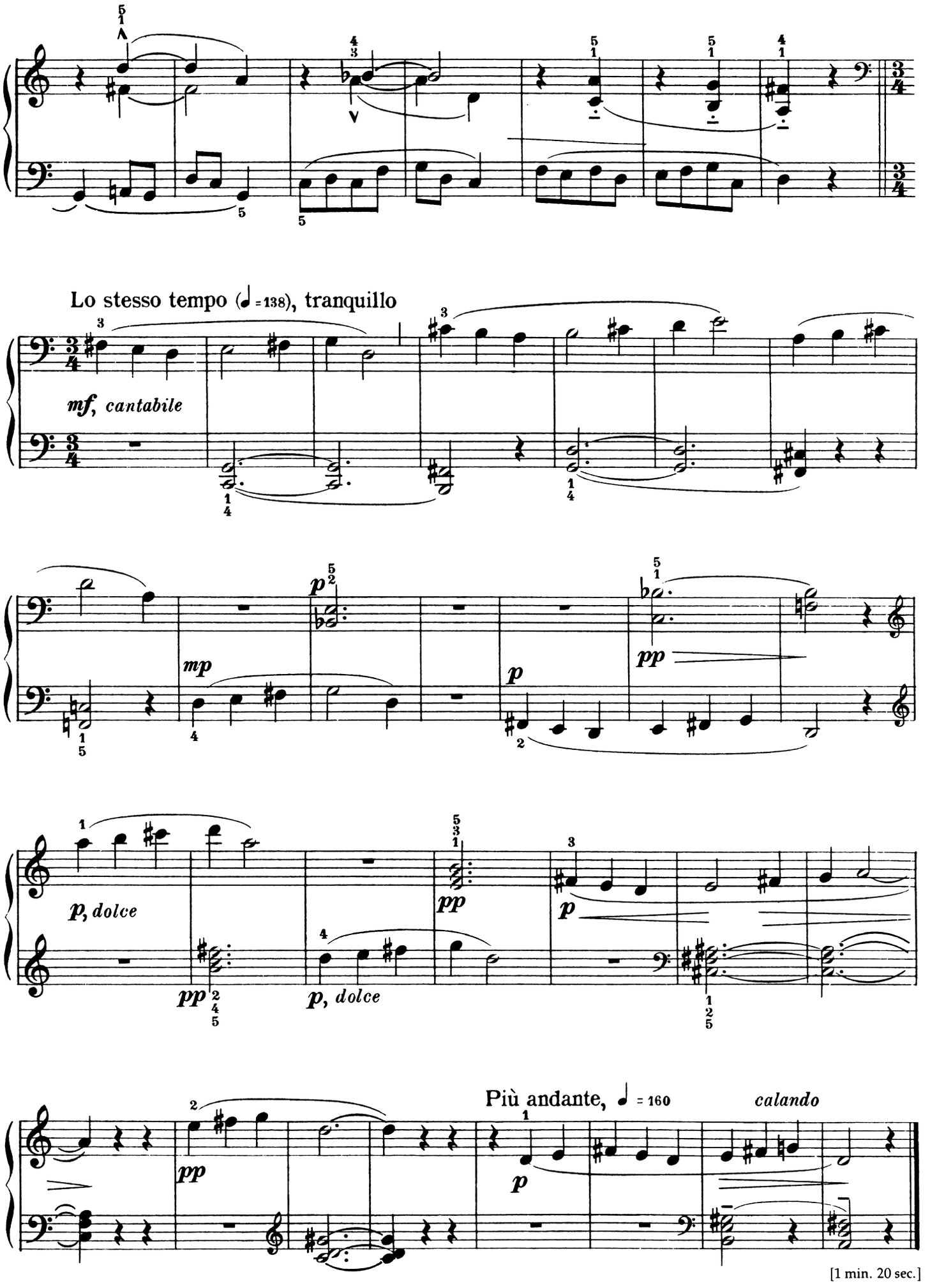
Lo stesso tempo (♩ = 138), tranquillo
mf, cantabile
mp
p
pp
p, dolce
pp
p, dolce
pp
p
Più andante, ♩ = 160
calando
pp
p

[1 min. 20 sec.]

Duet for Pipes

Duo pour chalumeaux

Schalmeienklang

Sípszó

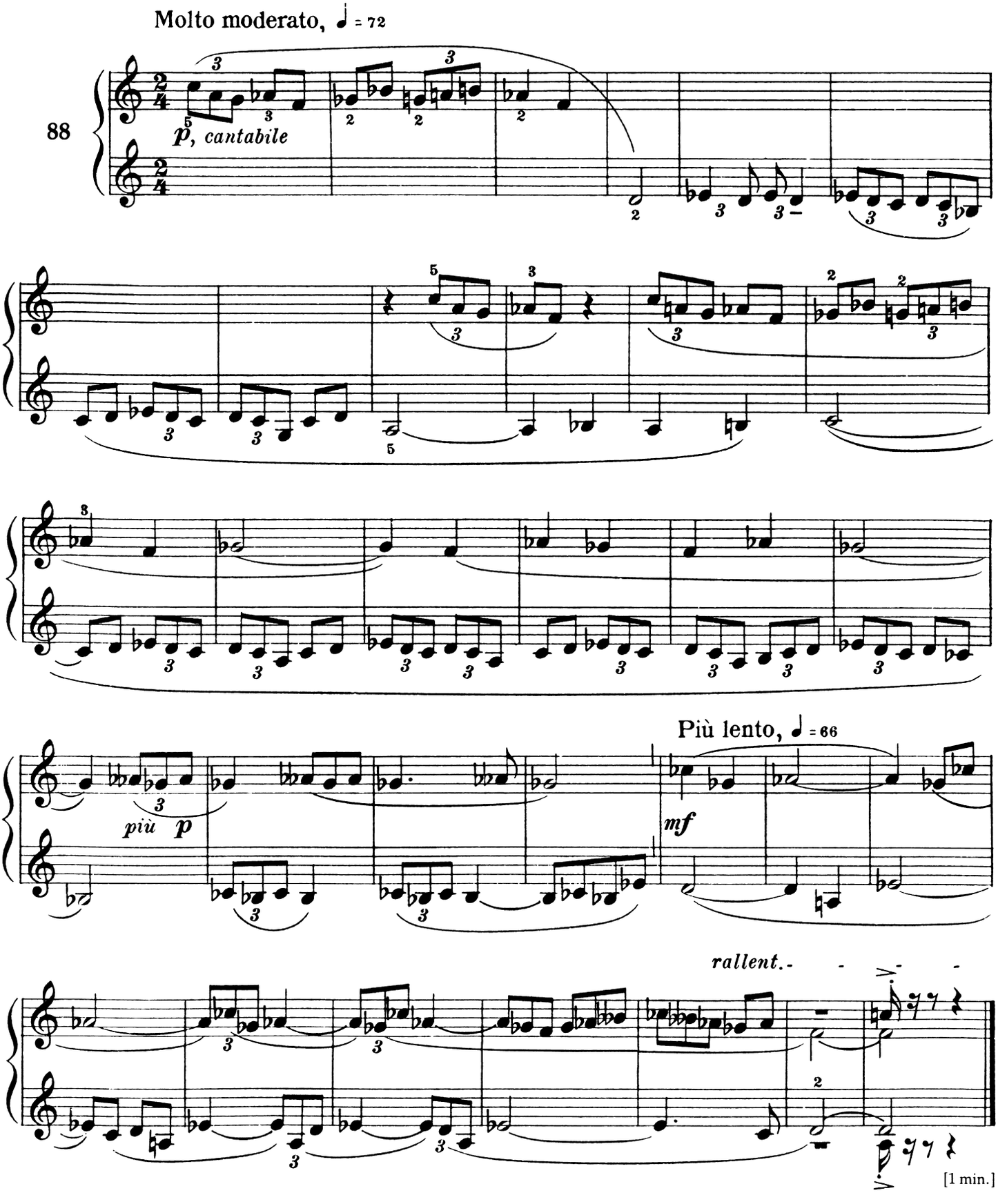

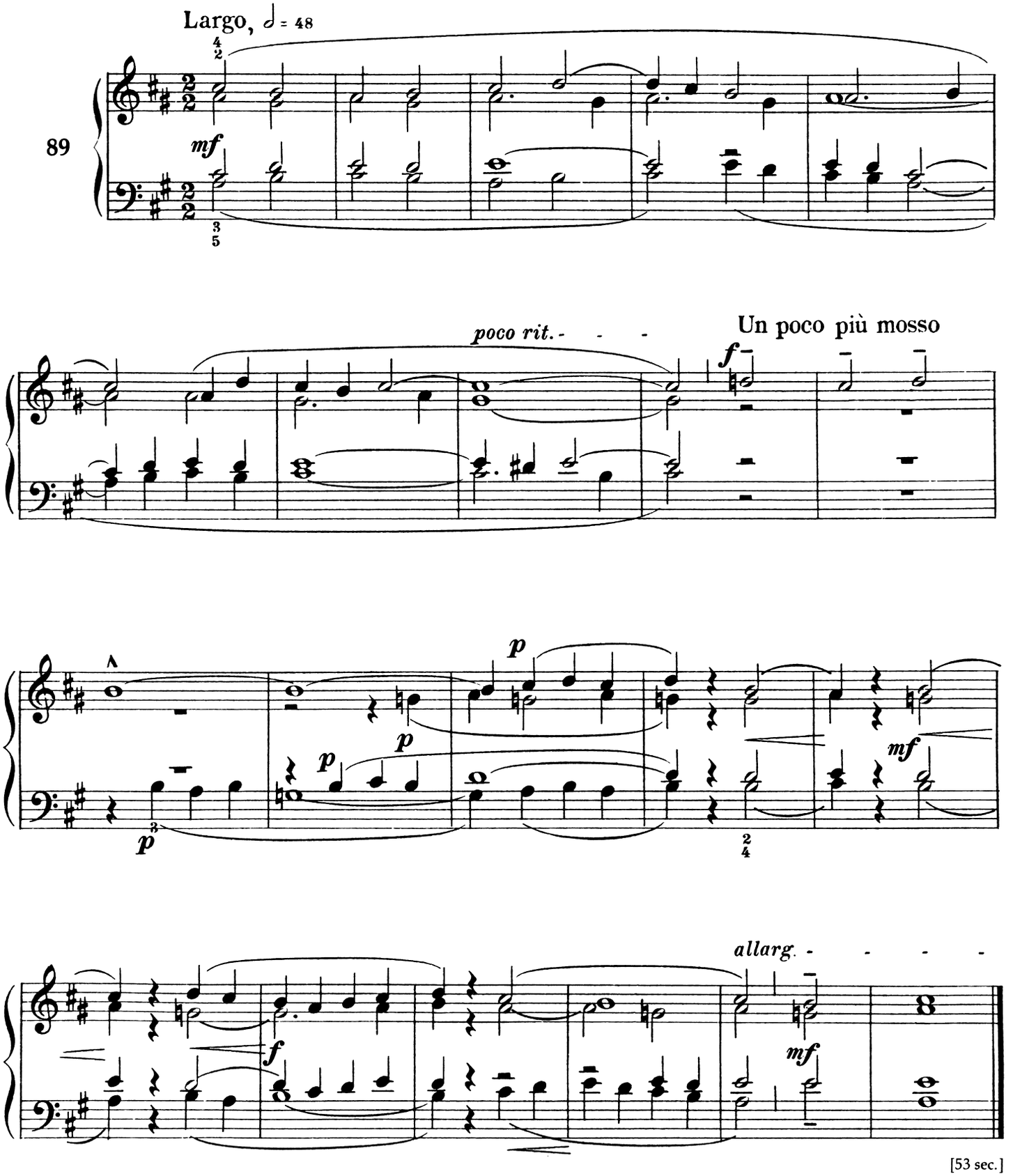
Largo, 𝅗𝅥 = 48
89
mf
poco rit.
Un poco più mosso
f
p
mf
allarg.
[53 sec.]

In Russian Style

A la russe

Russisch

Oroszos

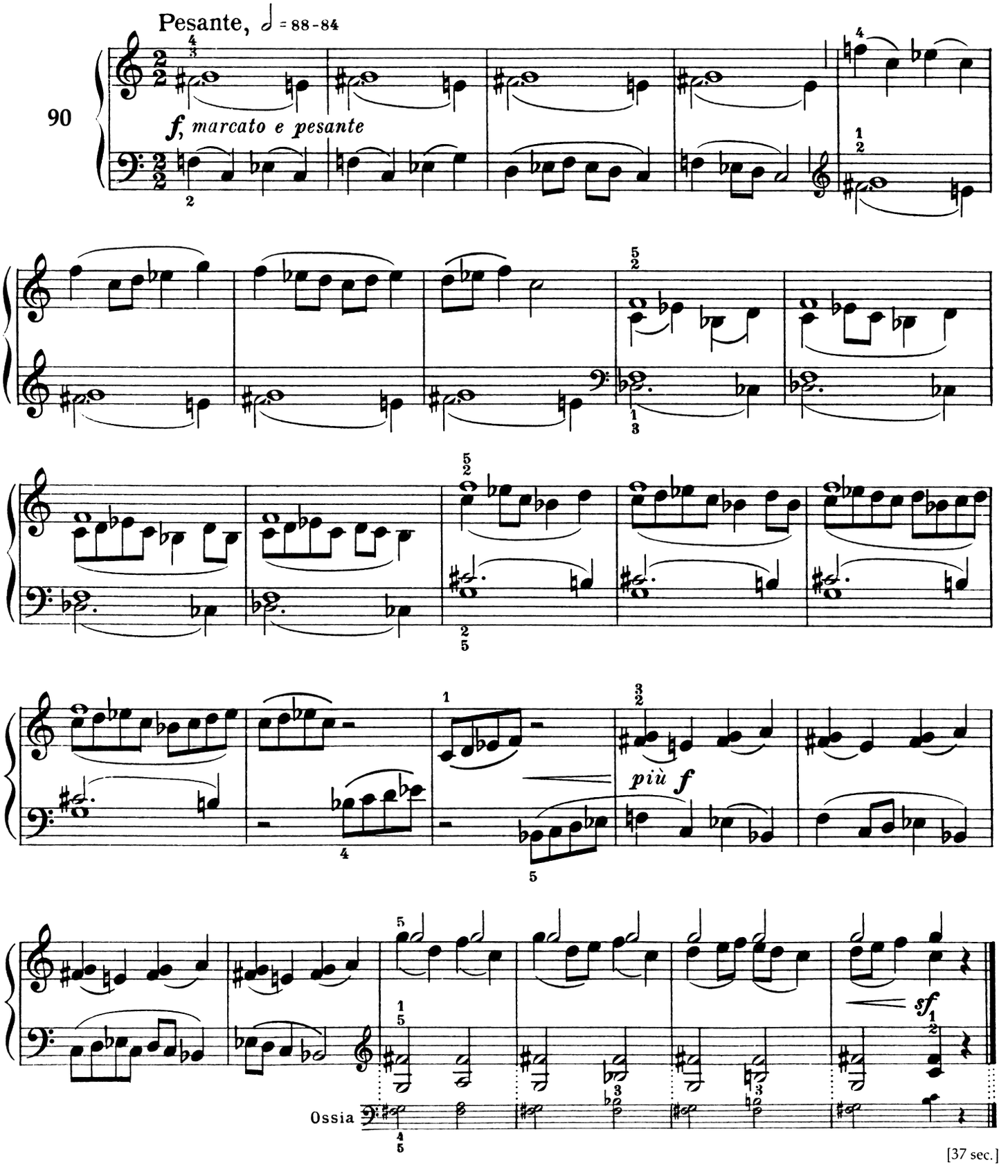

[37 sec.]

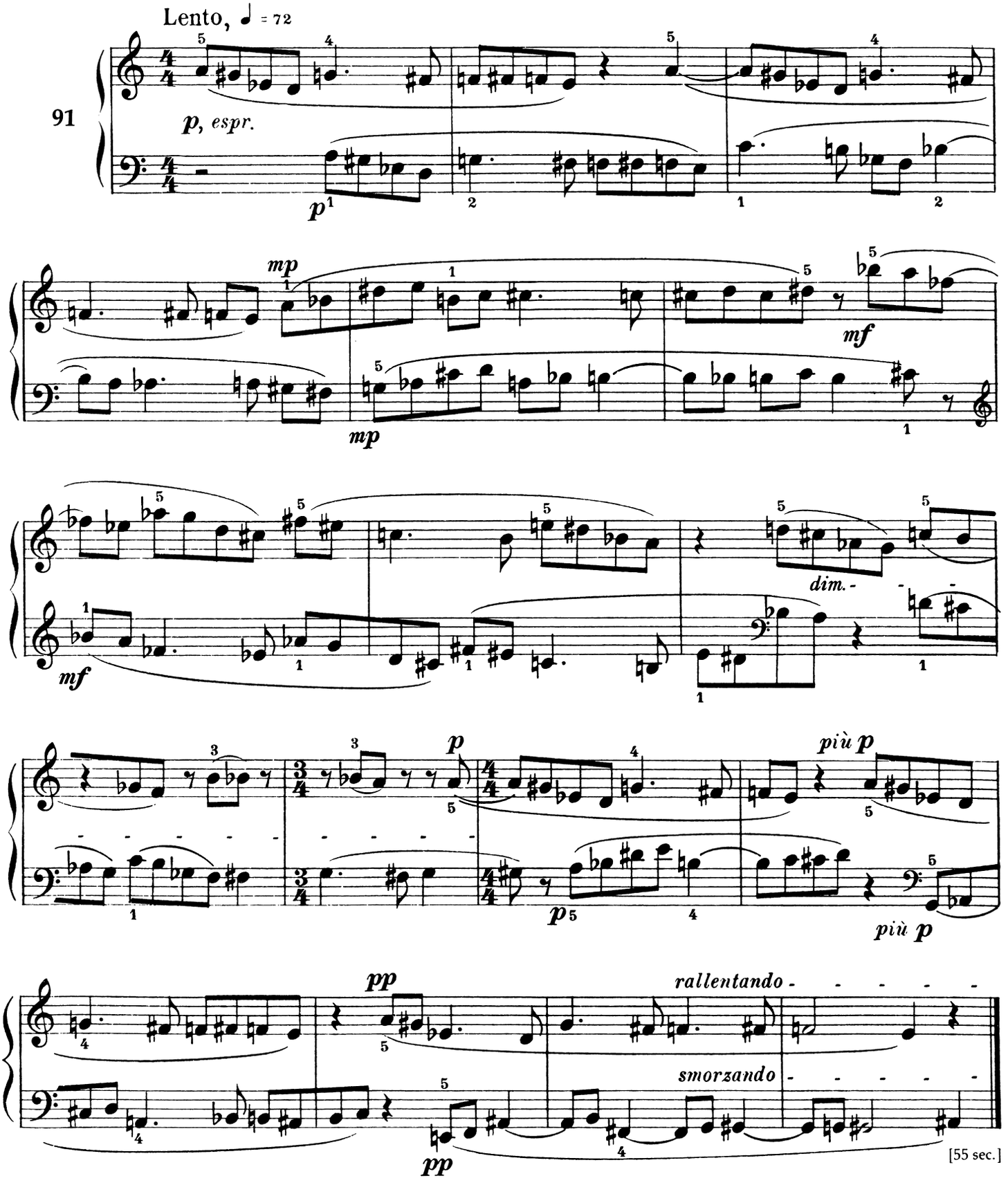
Lento, ♩ = 72
91
p, espr.
mp
mf
dim.
più p
rallentando
smorzando
[55 sec.]

Chromatic Invention (2)

Invention chromatique (2)

Chromatische Invention (2)

Kromatikus invenció (2)

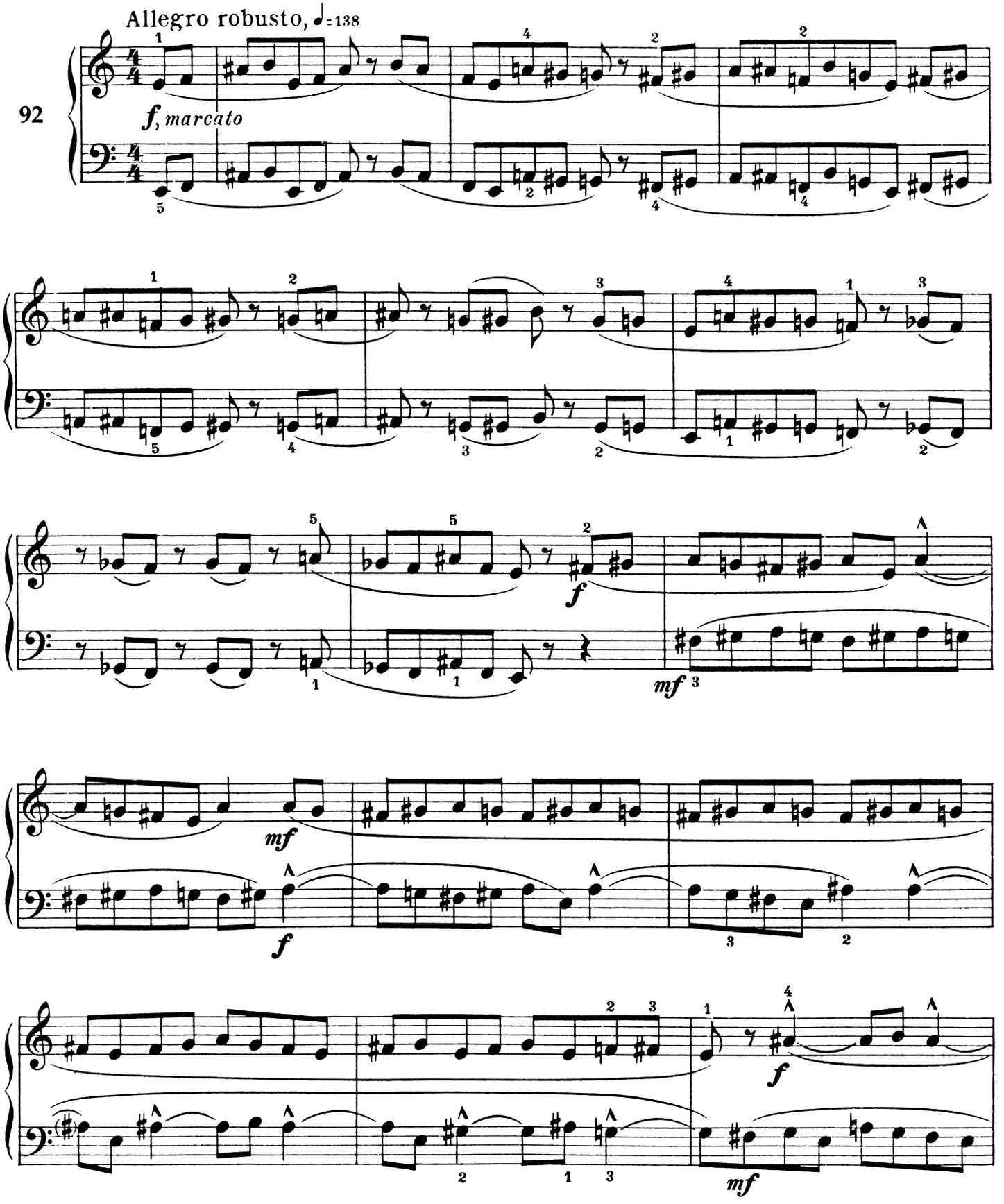

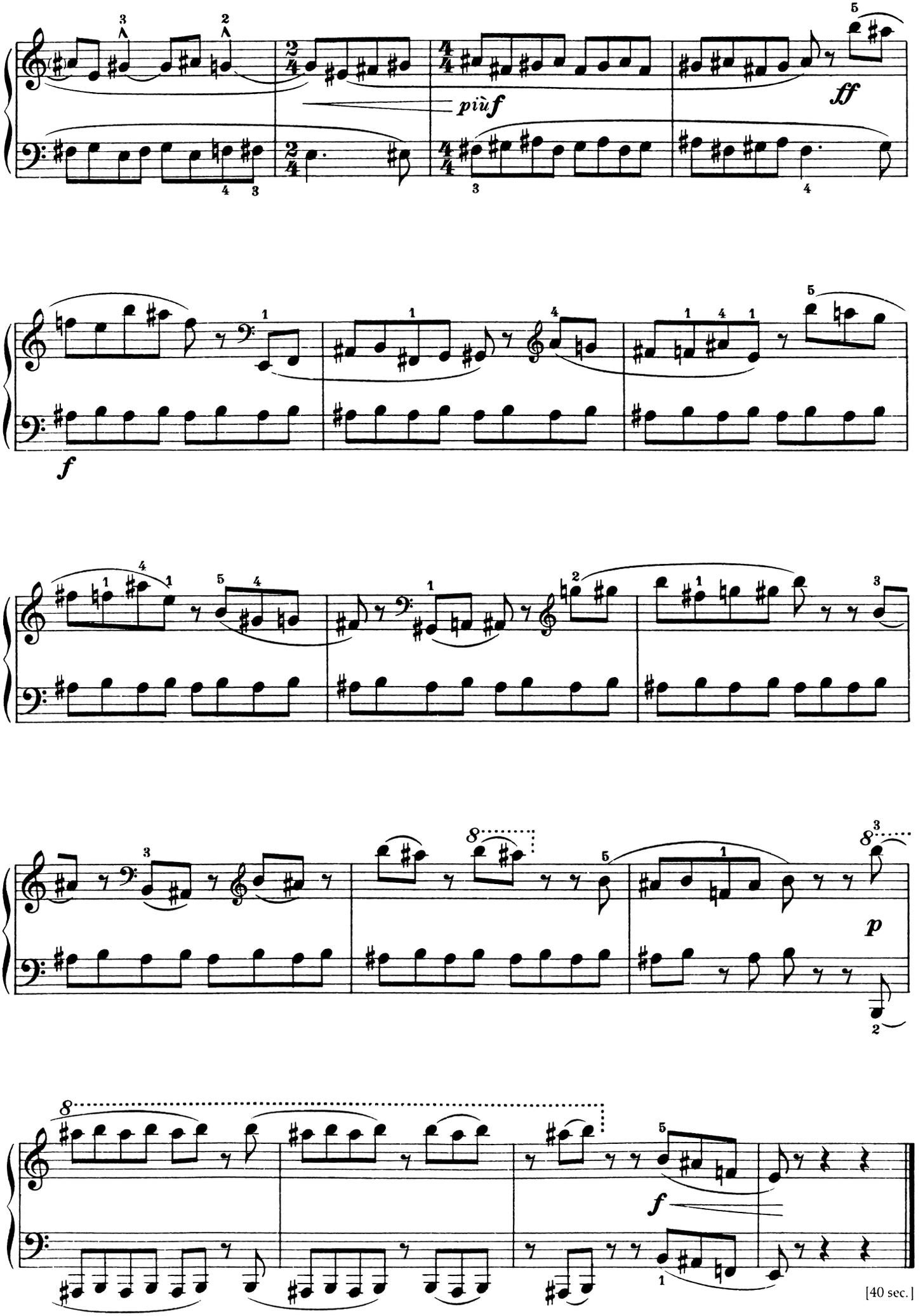
più f
ff
f
p
f
[40 sec.]

In Four Parts (2)

A quatre voix (2)

Vierstimmig (2)

Négyszólamúság (2)

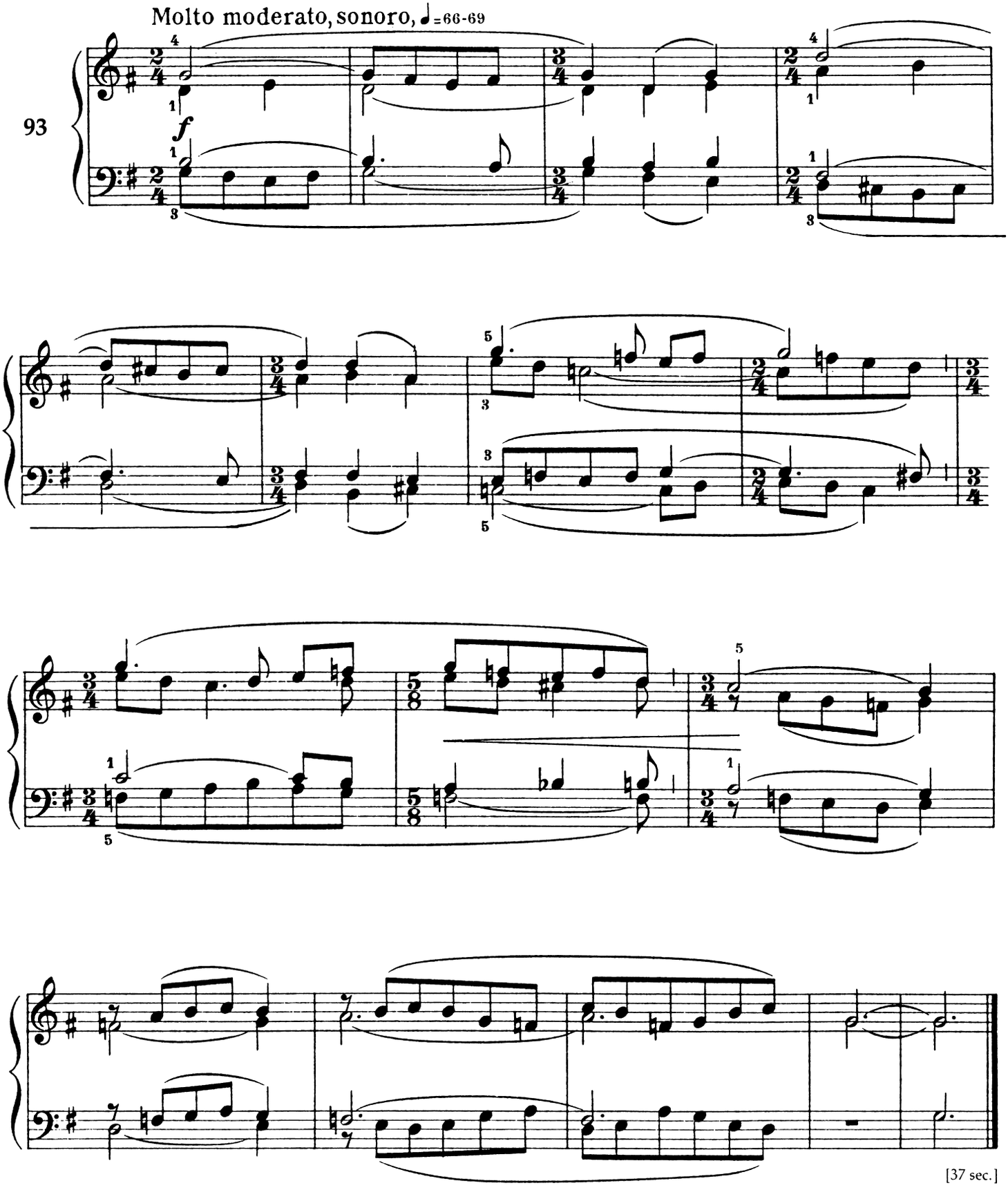

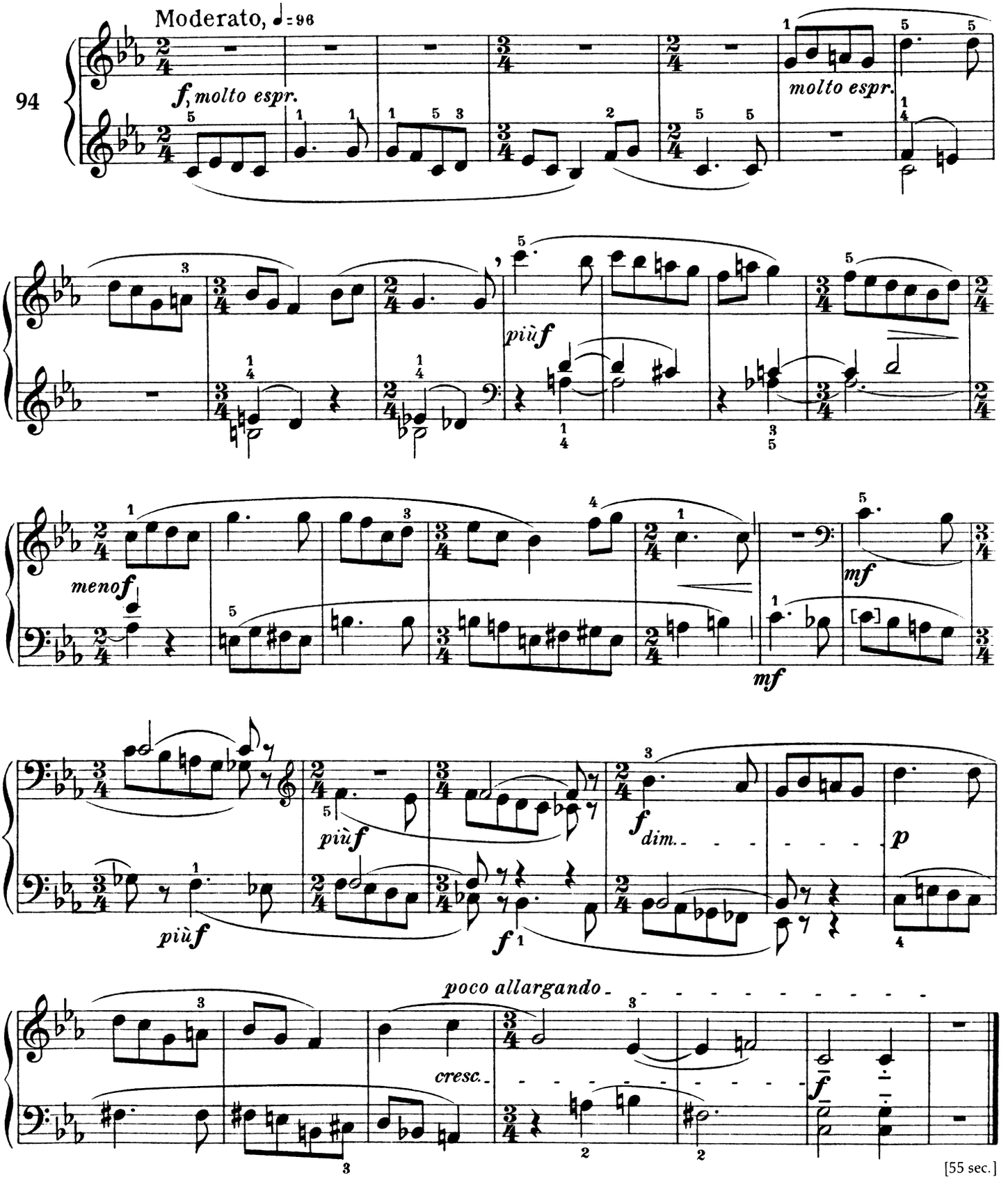
Moderato, ♩= 96
94
f, molto espr.
molto espr.
più f
meno f
mf
più f
f
dim.
p
poco allargando
cresc.
f
[55 sec.]

Fox Song
Chanson du renard
Der Fuchs
Róka-dal

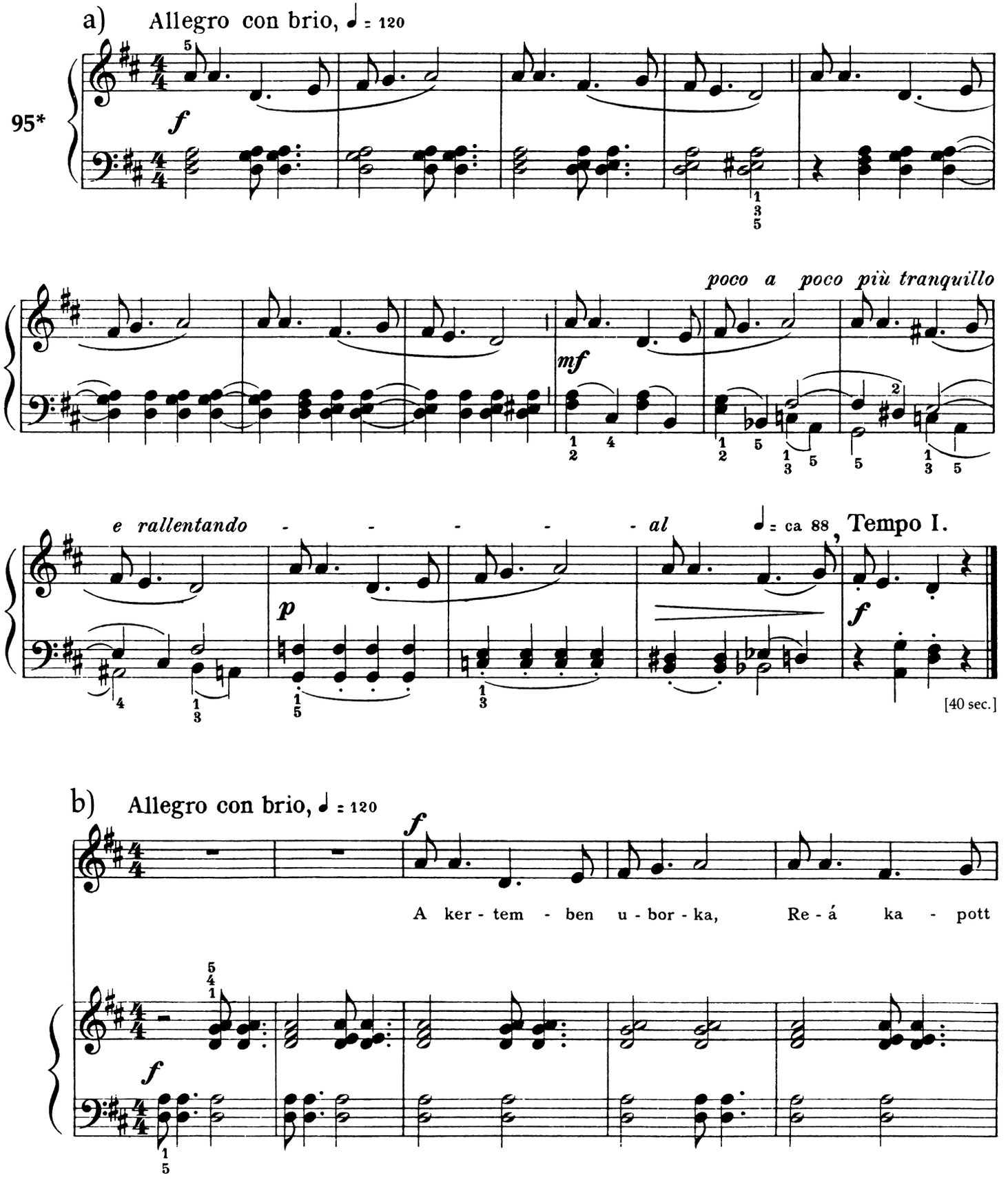

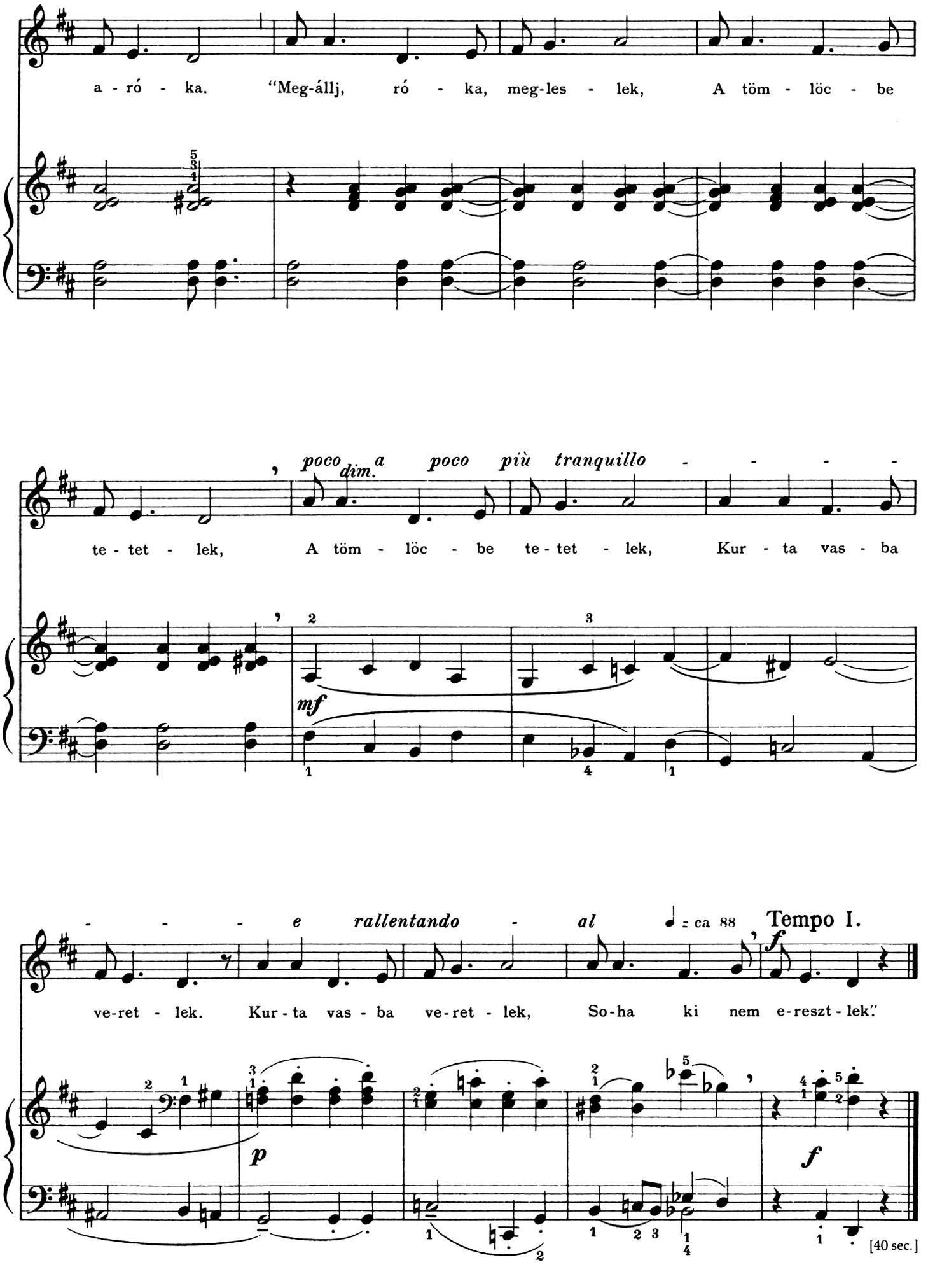
a - ró - ka. "Meg-állj, ró - ka, meg-les - lek, A töm - löc - be
poco dim. a poco più tranquillo
te - tet - lek, A töm - löc - be te - tet - lek, Kur - ta vas - ba
mf
e rallentando al
= ca 88
Tempo I.
ve-ret - lek. Kur - ta vas - ba ve-ret - lek, So-ha ki nem e-reszt - lek."
p
f
[40 sec.]

Jolts

Secousses

Holpriger Weg

Zökkenők

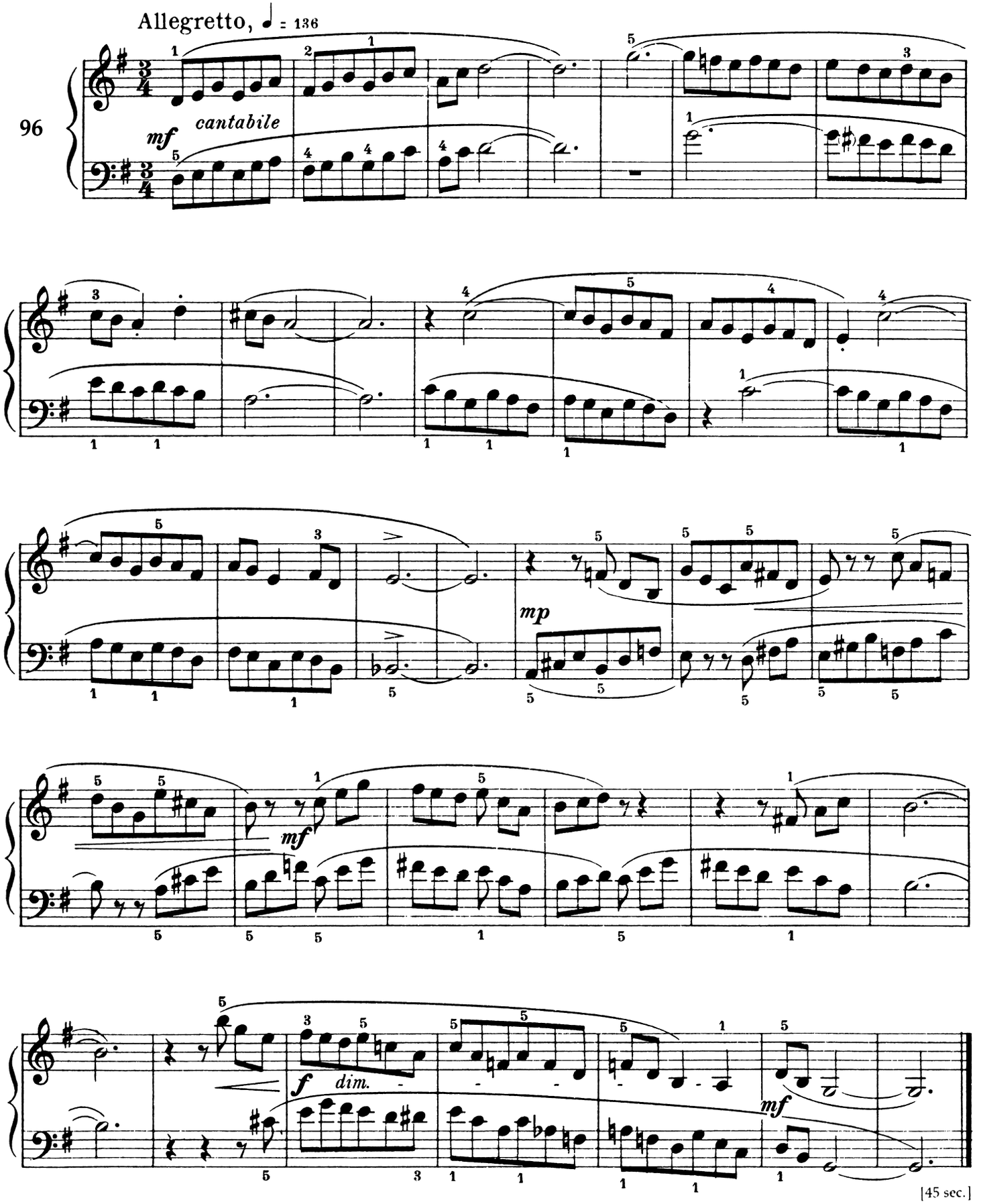

[45 sec.]

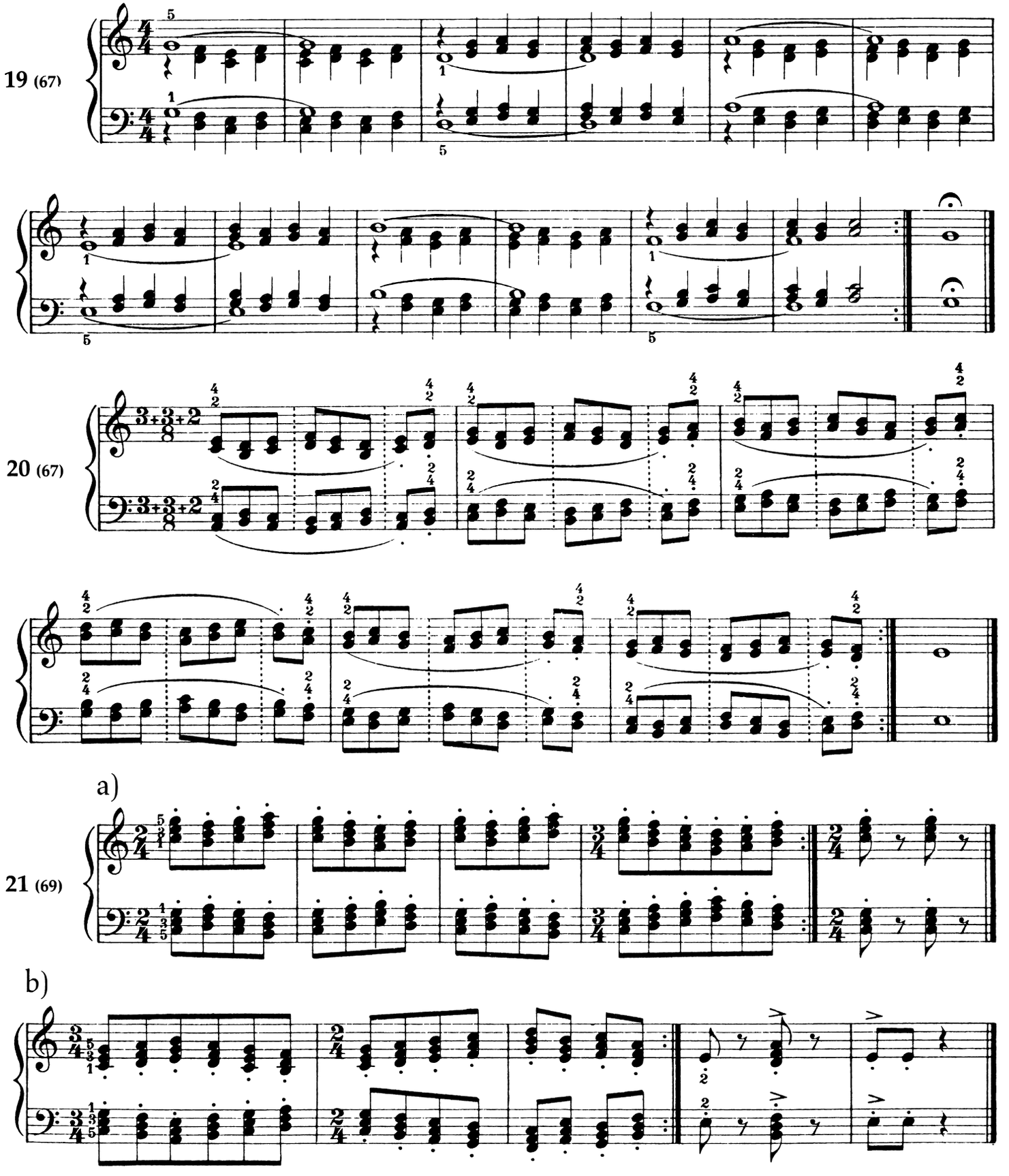
19 (67)
20 (67)
a)
21 (69)
b)

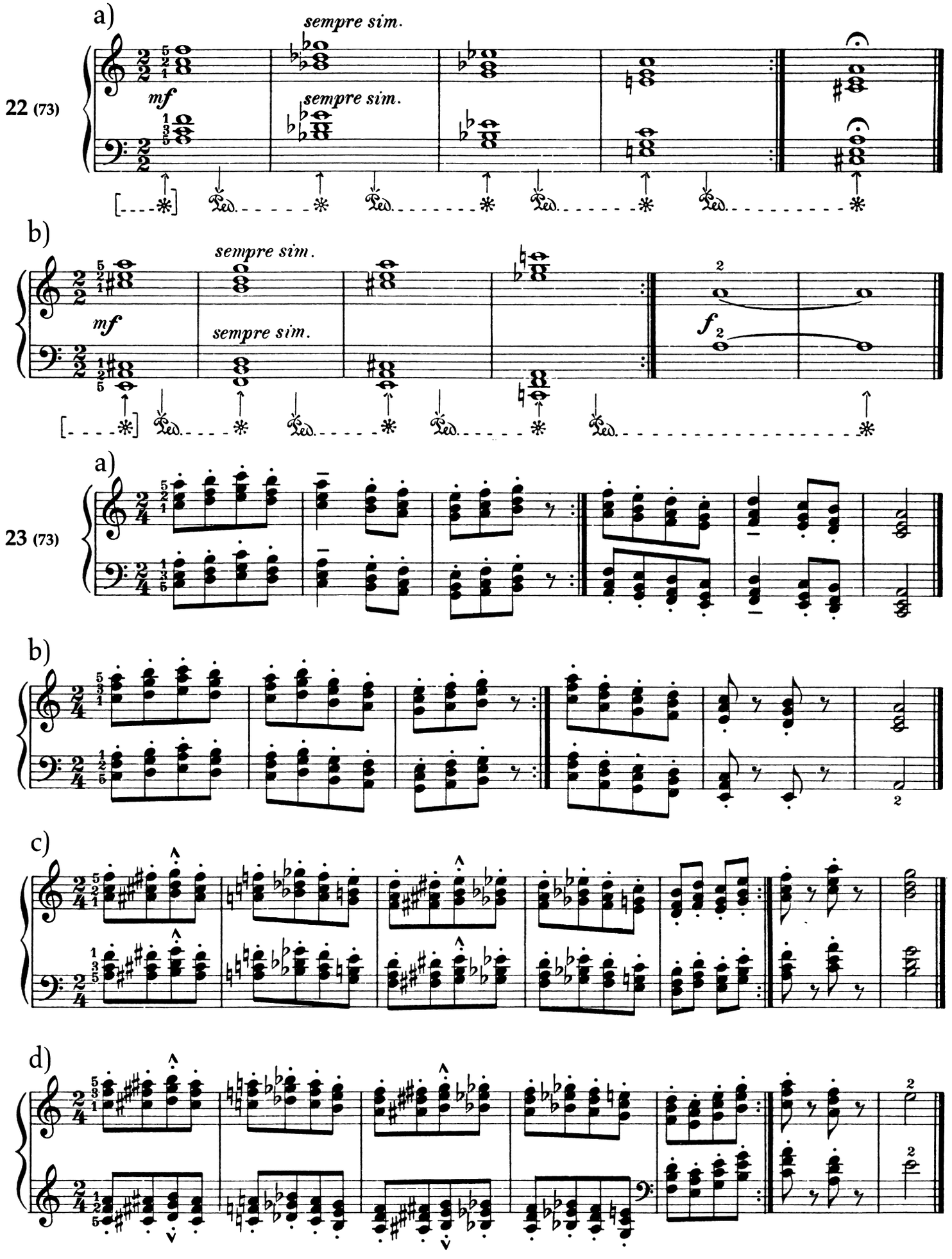
22 (73)
a)
sempre sim.
mf
sempre sim.
b)
sempre sim.
mf
sempre sim.
f
23 (73)
a)
b)
c)
d)

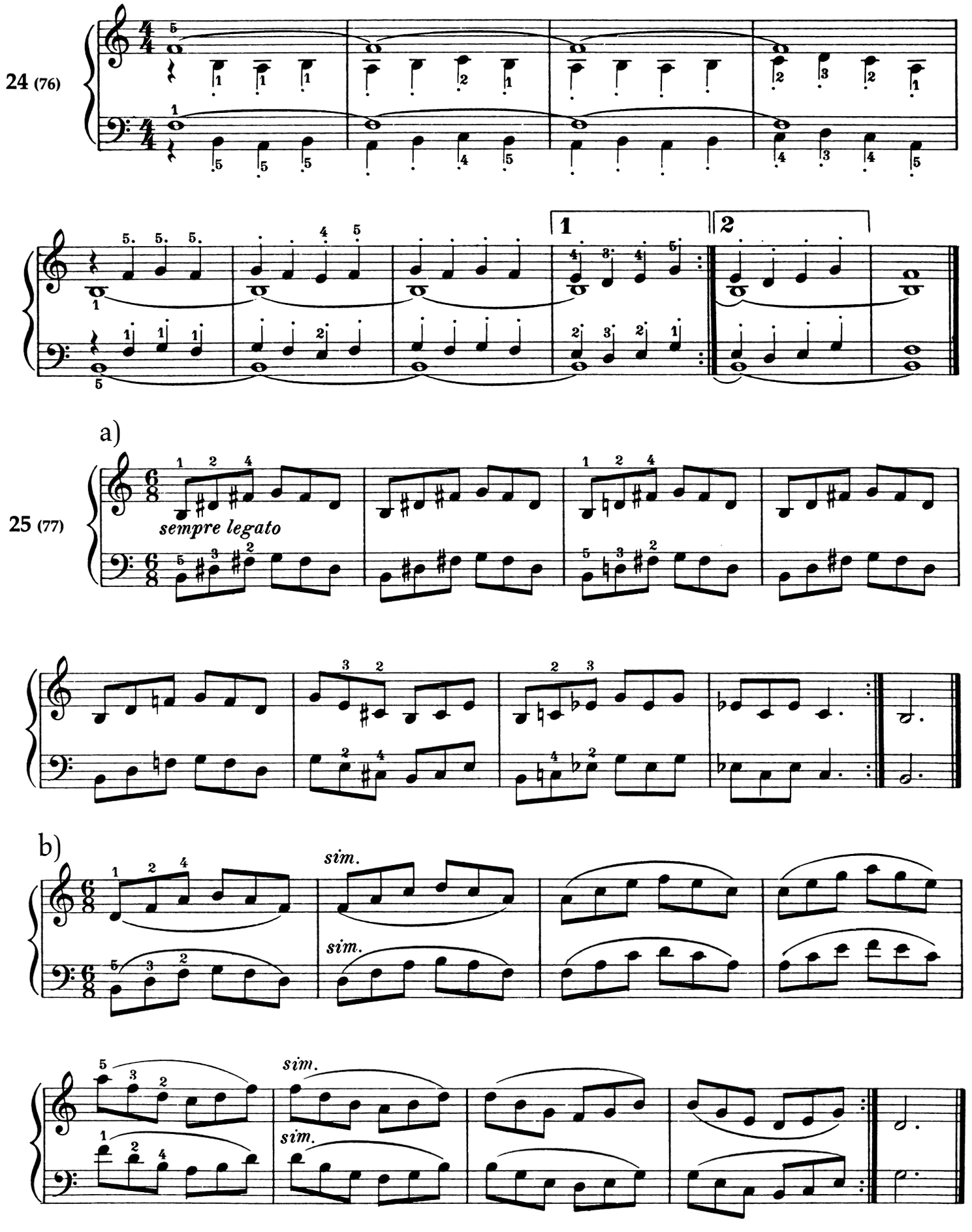
24 (76)
1
2
a)
25 (77)
sempre legato
b)
sim.
sim.
sim.
sim.

26 (79)

a)

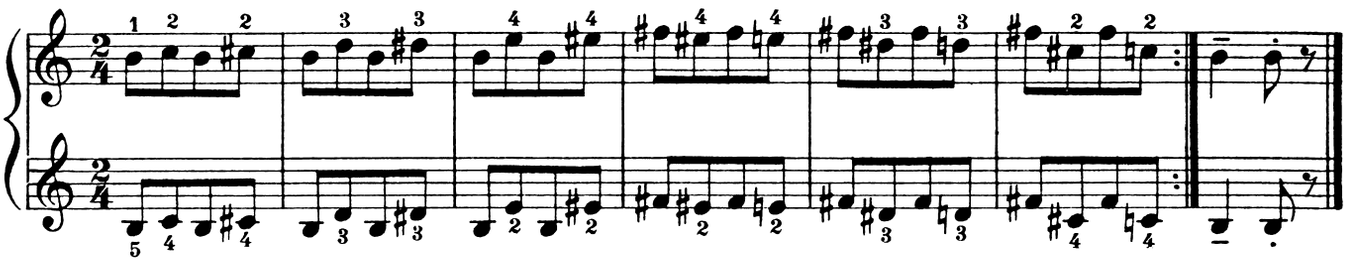

b)

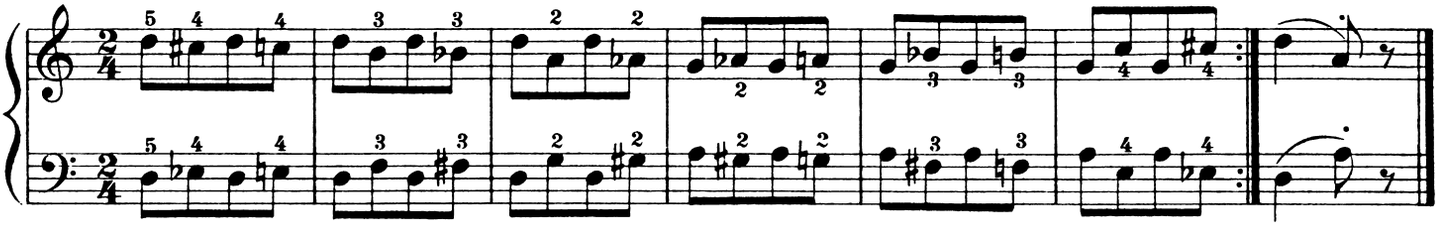

c)

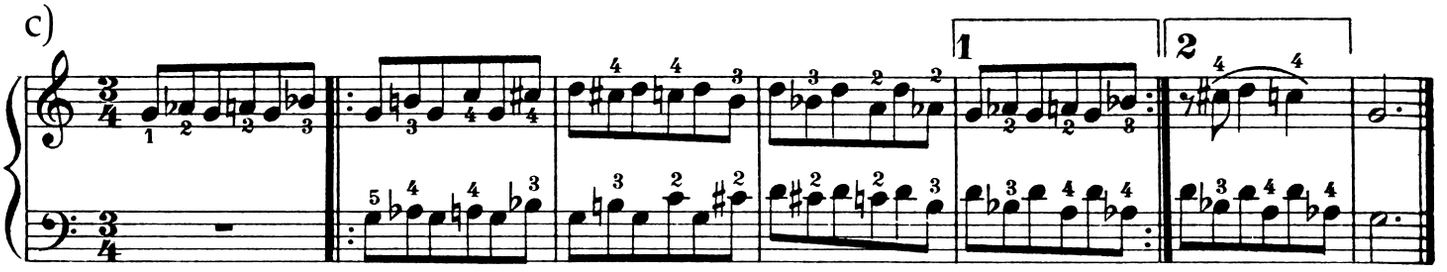

27 (79)

a)

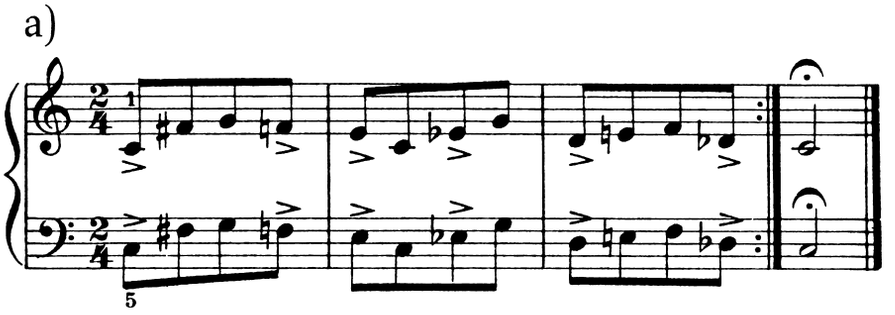

b)

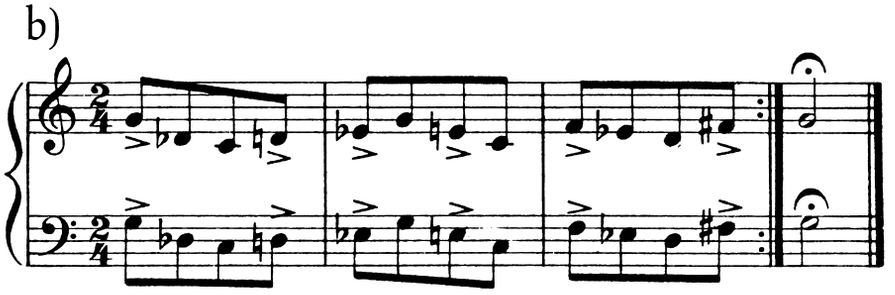

28 (79)

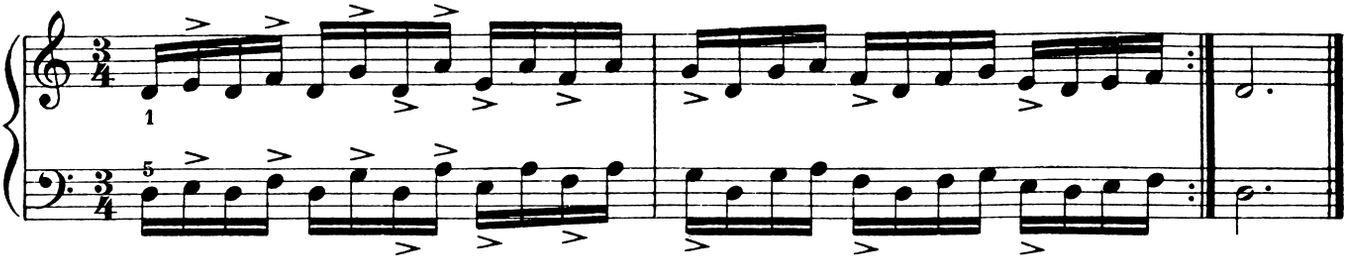

29 (81)

a)

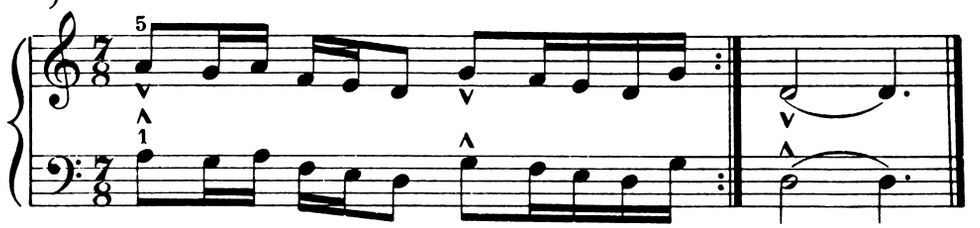

b)

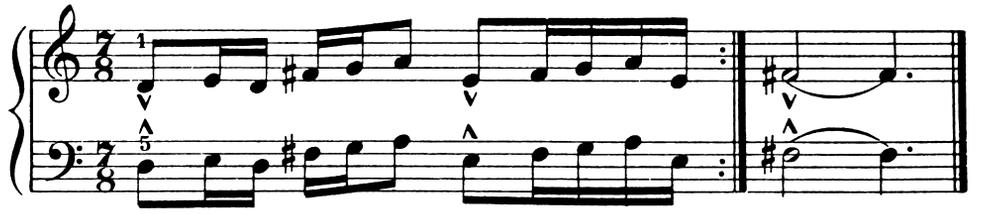

c)

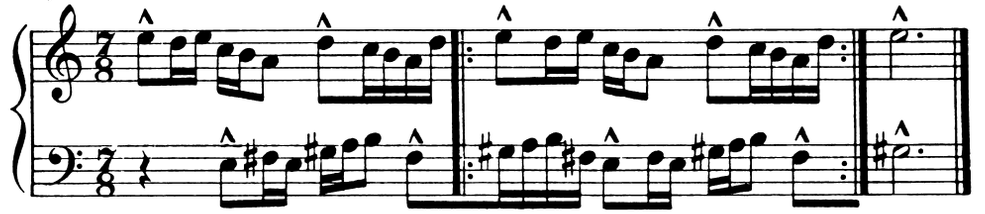

30 (85)

a)

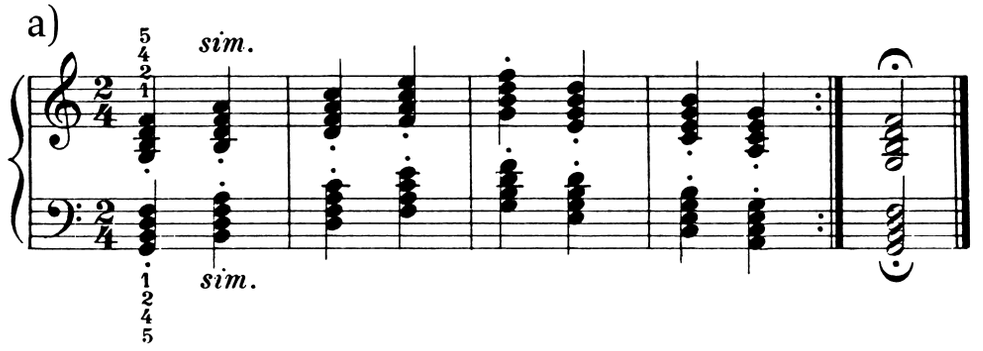

b)

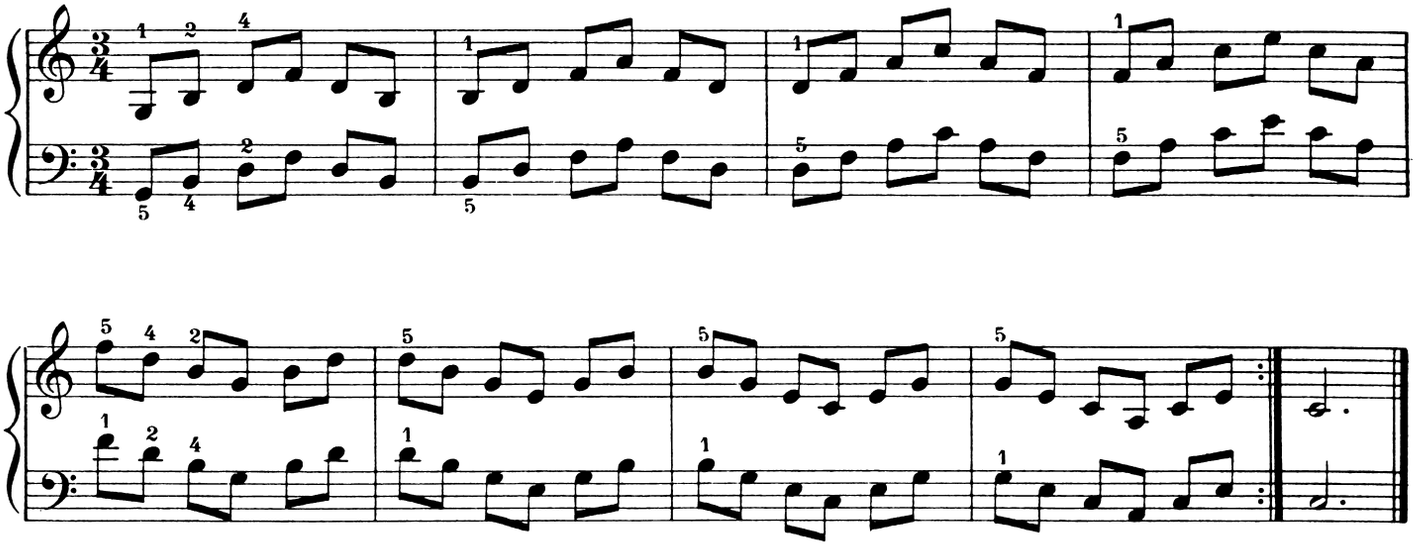

Jegyzetek

68 Második zongoraszólam nélkül is játszható.
74 Lásd az előszónak erre vonatkozó megjegyzését.
86 Pentachord: a hétfokú hangsor első öt hangja.
95 Lásd az előszónak erre vonatkozó megjegyzését.